

Ekonomická
fakulta
Faculty
of Economics

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Ekonomická fakulta
Katedra účetnictví a financí

Diplomová práce

Kryptoměny z hlediska daňového zatížení pro konkrétní subjekt

Vypracoval: Bc. Kateřina Mazancová
Vedoucí práce: Ing. Jarmila Rybová, Ph.D.

České Budějovice 2022

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta

Akademický rok: 2020/2021

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: Bc. Kateřina MAZANCOVÁ
Osobní číslo: E20452
Studijní program: N0488A050006 Finance a účetnictví
Studijní obor:
Téma práce: Kryptoměny z hlediska daňového zatížení pro konkrétní subjekt
Zadávací katedra: Katedra účetnictví a financí

Zásady pro vypracování

Cíl práce:

Vyhodnotit dopad nakládání s kryptoměnami z hlediska daňového zatížení pro konkrétní subjekt.

Rámcová osnova:

Úvod

1. Vymezení kryptoměn a podobných institutů (právní pojetí, regulace, funkce).
2. Těžba a získávání kryptoměn.
3. Účetní aspekty.
4. Daňové zatížení kryptoměn.
5. Soudní spory.
6. Charakteristika vybraného podnikatelského subjektu.
7. Aplikace kryptoměn v podnikatelské činnosti a jejich zdanění.
8. Návrhy řešení, přínos těchto řešení.

Závěr.

Rozsah pracovní zprávy: 50-60 stran
Rozsah grafických prací: dle potřeby
Forma zpracování diplomové práce: tištěná

Seznam doporučené literatury:

- Bakeš, M., Karfíková, M., Kotáb, P., Marková, H. a kol. (2012). *Finanční právo*. 6. upravené vydání. Praha: C. H. Beck.
- Kaliský, B., (2018). *Bitcoin a ti druzí*. Praha: IFP Publishing s.r.o.
- Lánský, J., (2018). *Kryptoměny*. Praha: C. H.
- Pelc, V., Pelech, P. (2020). *Daň z příjmů s komentářem*. Praha: Anag.
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty ve znění pozdějších předpisů
- metodický pokyn č.j. MF-86584/2013/24.

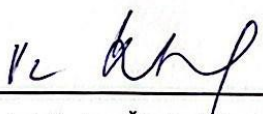
Vedoucí diplomové práce:

Ing. Jarmila Rybová, Ph.D.
Katedra účetnictví a financí

Datum zadání diplomové práce: 10. února 2021

Termín odevzdání diplomové práce: 15. dubna 2022

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studená 13 (1)
370 05 České Budějovice

doc. Dr. Ing. Dagmar Škodová Parmová
děkanka

doc. Ing. Milan Jílek, Ph.D.
vedoucí katedry

Prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 01. 04. 2022

.....
Bc. Kateřina Mazancová

Poděkování

Ráda bych zde zvěčnila poděkování své vedoucí práce Ing. Jarmile Rybové, PhD. za její otevřenost k tématu, cenné rady a starost během zpracování práce. Velké díky rozhodně patří mým přátelům, přítelovi a rodině, kteří mě nejen podporovali, ale společně se mnou sledovali dění okolo kryptoměn.

Obsah

Úvod.....	3
1 Vymezení kryptoměn a souvisejících instrumentů.....	5
1.1 Vymezení digitálních měn	5
1.2 Definice kryptoměny.....	6
1.3 Terminologie spojená s kryptoměnami.....	7
1.4 Nejvýznamnější kryptoměny na trhu	8
1.4.1 Bitcoin (BTC) – první kryptoměna.....	8
1.4.2 Litecoin (LTC) – „lite Bitcoin“	9
1.4.3 Tether (USDT) – odráží cenu amerického dolaru	9
1.4.4 Ethereum (ETH) – softwarová platforma	9
1.4.5 PAX Gold (PAXG) – krypto zlatem.....	10
1.5 Kryptoměnové peněženky.....	10
1.5.1 Hostované peněženky (Hosted wallets).....	11
1.5.2 Nevazební peněženky (Non-custodial wallets).....	11
1.5.3 Hardwarové peněženky (Hardware wallets).....	11
1.5.4 Mobilní peněženka (Mobile wallets)	11
2 Způsoby dosažení příjmů z kryptoměn.....	12
2.1 Initial Coin Offering – ICO.....	12
2.2 Arbitráž	12
2.3 Kryptoměny s dividendou	13
2.4 Těžba kryptoměn.....	13
2.5 Dlouhodobé investice – HOLD.....	14
2.6 Day trading a CFD	14
3 Pojetí v rámci české legislativy	15
3.1 Regulace kryptoměn v ČR	16
4 Účetní pojetí kryptoměn	17
4.1 Zařazení kryptoměn	17
4.2 Ocenění kryptoměn	18
4.2.1 Pořízení	18
4.2.2 Vlastní náklady	19
4.2.3 Úbytek.....	19
4.3 Kurzové rozdíly kryptoměn	19
4.4 Evidence kryptoměn.....	19
4.5 Inventarizace kryptoměn.....	20
4.6 Účetní závěrka.....	21
4.7 Kryptoměny podnikatelů a obchodních korporací.....	21
4.7.1 Investice	21
4.7.2 Platební prostředek	22
4.7.3 „Výrobek“ Kryptoměna = Těžba.....	23
5 Daňové zatížení kryptoměn	24
5.1 Daň z příjmů fyzických osob	24
5.1.1 Kryptoměny mimo obchodní majetek	25
5.1.2 Kryptoměny v obchodním majetku	26
5.2 Daň z příjmů PO.....	26
5.3 Daň z přidané hodnoty	27
5.3.1 Těžba.....	28
5.3.2 Směna kryptoměn	28

5.3.3	Základ daně u platby kryptoměnou	28
6	Metodika	29
6.1	Výpočet daně z příjmů fyzických osob	30
6.2	Výpočet daně z příjmů právnických osob	32
6.3	Výpočet daně z přidané hodnoty	33
7	Podnikatelský plán subjektu FD	34
7.1	První varianta	34
7.2	Druhá varianta	36
7.2.1	Strategie	36
7.2.2	Komunikace	37
7.2.3	Kapitálová náročnost	37
7.2.4	Mise a vize podniku do budoucna	38
7.2.5	Plánované účetní operace	38
8	Pojetí v rámci daně z příjmu fyzických osob	41
9	Pojetí v rámci daně z příjmu právnických osob	43
10	Pojetí v rámci daně z přidané hodnoty	45
11	Nedání příjmů z kryptoměn	46
12	Diskuse	48
	Závěr	50
	Summary	52
	Bibliografie	54
	Seznam použitých zkratk a symbolů	
	Seznam tabulek	
	Seznam schémat	

Úvod

Diplomová práce pojednává o tématu „Kryptoměny z hlediska daňového zatížení pro konkrétní subjekt.“ Kryptoměny jsou digitální aktiva vytvořená pomocí softwaru pro počítačové sítě, který umožňuje bezpečné obchodování a vlastnictví. Jedná se o prostředek směny, který je digitální, šifrovaný a decentralizovaný. Na rozdíl od amerického dolaru nebo eura neexistuje žádná centrální autorita, která by spravovala a udržovala hodnotu kryptoměny. Správní úkoly jsou široce distribuovány mezi uživatele kryptoměny prostřednictvím internetu. Společnost 21. století skrz kryptoměny a jiné inovace z průmyslu 4.0 dokazuje, jak abnormální potenciál se skrývá v technologiích a jejich využití.

Pomocí kryptoměn je možné nakupovat běžné zboží a služby, ačkoli většina lidí investuje do kryptoměn stejně jako do jiných aktiv, na příklad akcie nebo drahé kovy. Zatímco kryptoměna je nová a vzrušující třída aktiv, její nákup může být riskantní, protože investor musí udělat řádnou analýzu, aby plně pochopil, jak každá kryptoměna funguje.

Názory odborníků na investování do kryptoměn jsou smíšené. Protože krypto je vysoce spekulativní investice s potenciálem intenzivních cenových výkyvů, někteří finanční poradci vůbec nedoporučují do nich investovat.

Například hodnota Bitcoinu se v průběhu roku 2020 téměř zčtyřnásobila, koncem roku byl oceněn nad 28 900 USD. Do dubna 2021 se cena BTC oproti začátku roku více než zdvojnásobila, ale celý tento nárůst do června téhož roku pominul. Následně se BTC opět více než zdvojnásobil a 10. listopadu 2021 dosáhl intra denního maxima nad 68 990 USD, a poté opět klesl koncem roku 2021 na přibližně 46 000 USD. Je dosti znatelné, že kryptoměny mohou být velmi volatilní.

Negativní stránkou je častá energetická náročnost (energie se získává převážně spalováním fosilních paliv) a následné enviromentální dopady spojené s kryptoměnami. Těžba Bitcoinů generuje každý rok asi 96 milionů tun emisí oxidu uhličitého, podobné množství vyprodukuje malý stát. Oproti tomu těžba Etherea ročně vyprodukuje více než 47 milionů tun emisí oxidu uhličitého. Avšak existují i energeticky nenáročné kryptoměny jako XRP či Split.

Cíl této diplomové práce je vyhodnotit dopad nakládání s kryptoměnami z hlediska daňového zatížení pro konkrétní subjekt. Legislativní úpravy a daňové předpisy České republiky aktuálně nepodávají jasný a přehledný postup, jak nakládat s kryptoměnami. Nachází se zde prostor pro doplnění, a to i z důvodu, že Česká republika se řadí do prvních příček v těžbě kryptoměn.

Literární řešerše rozebírá teoretické poznatky o kryptoměnách. Začátkem jsou vymezené digitální měny pod než spadají i kryptoměny. Dále jsou skromně definované pojmy, jenž se pojí s celou problematikou. Pouze pro demonstraci jsou vyjmenovány a lehce popsány nejznámější kryptoměny, včetně kryptoměnových peněženek a jejich nesporných předností. Za stěžejní část může být považována kapitola o způsobech dosažení příjmů z kryptoměn, která postupně navazuje na českou legislativu spjatou s kryptoměnami. Při neexistující dostatečné české jurisdikci, se zde objevují i příspěvky od vládních organizací a vyhlášky EU. Nakládání s kryptoměnami především pro právnické osoby se promítá v účetnictví jako zboží či výrobky, což je podrobněji vysvětleno v příslušné kapitole. Ukončení účetního období znamená nejen pro právnické ale i pro fyzické osoby zdanění příjmů plynoucích z kryptoměn. Daňové zatížení kryptoměn se týká daně z příjmů a daně z přidané hodnoty.

Metodika postupně představuje zkoumaný subjekt FD, poněvadž subjekt hodlá ve spolupráci na diplomové práci získat analýzu svého podnikatelského záměru, dále rozebírá daň z příjmů pro fyzické a právnické osoby a daň z přidané hodnoty. Praktická část začíná rozepsáním nejnutnějších informací pro určení daňového zatížení různých variant podnikatelského záměru.

Diplomovou práci zakončuje závěr plynoucí z poznatků literární řešerše a jejich aplikace za podmínek analyzovaného subjektu FD v praktické části.

1 Vymezení kryptoměn a souvisejících instrumentů

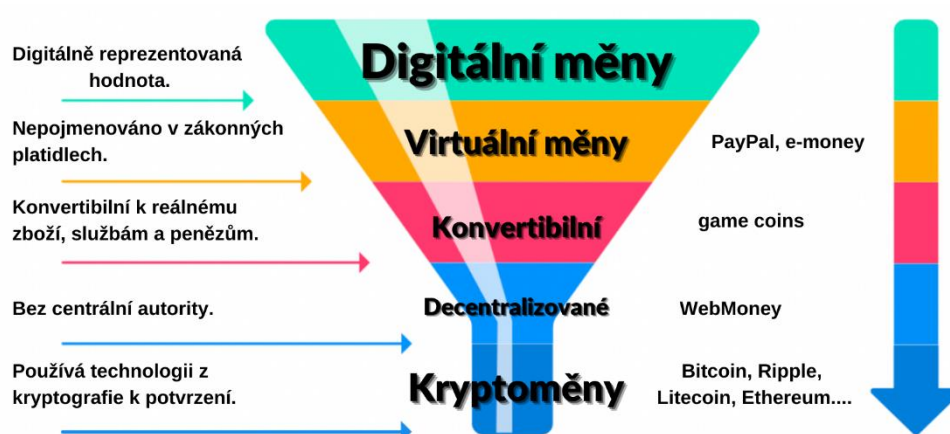
1.1 Vymezení digitálních měn

Digitální měny, fenomén 21. století, se liší od fyzických měn (např. bankovky a mince) tím, že jsou vytvořené a uložené čistě v elektronické podobě. Jejich využití je rovnocenné s jinými platebními prostředky, co se týče nákupu některého fyzického zboží a služeb. Avšak často bývají omezeny na dané společenství, kupříkladu v online hrách nebo na sociálních sítích. Jako primární znak digitálních měn je označována jejich decentralizace, z čehož vyplývá nemožnost jejich kontroly centrální bankou, což bývá běžné u fyzických měn. (Hartman, 2018)

Níže použité schéma znázorňuje hierarchický vztah od digitálních měn přes virtuální měny ke kryptoměnám. Konkrétní definici virtuálních měn přináší Anti-money laundering (AML) přesněji zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. Pojem virtuální měna zavedla Evropská centrální banka (ECB) v roce 2012 jako:

- jednotku drženou elektronicky bez ohledu na to, zdali má emitenta,
- není peněžním prostředkem dle zákona o platebním styku,
- je akceptována jako platidlo za zboží nebo služby i jinou osobou odlišnou od jejího emitenta. (Němec, 2018)

Schéma 1: Hierarchické rozložení digitálních měn

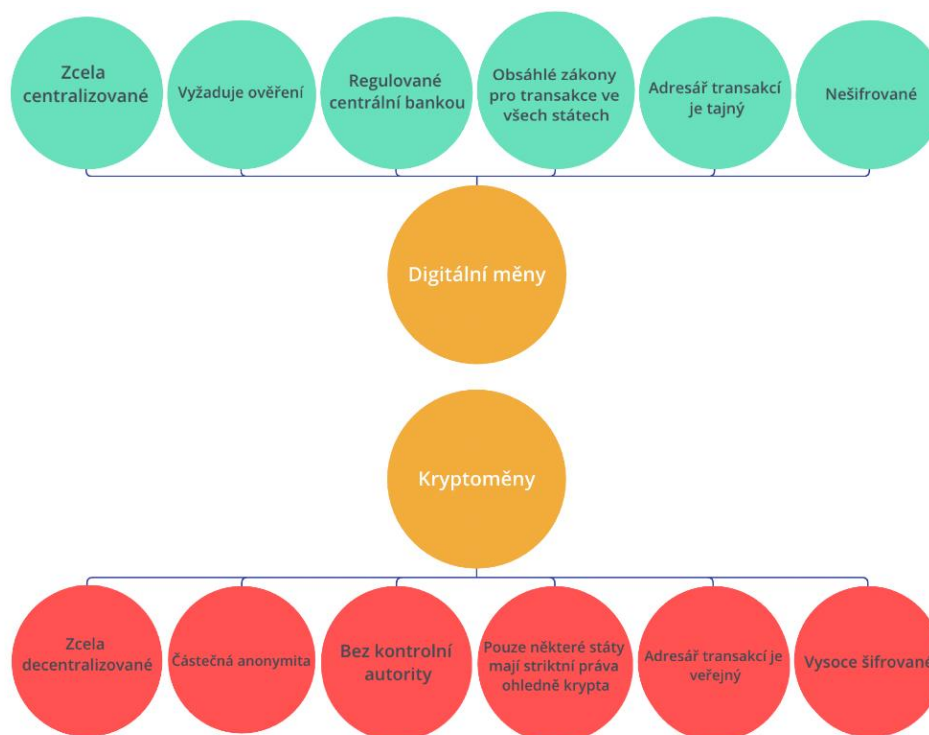

Zdroj: vlastní zpracování

1.2 Definice kryptoměny

Kryptoměna je digitální směnný systém typu peer-to-peer, ve kterém se kryptografie používá ke generování a distribuci měnových jednotek. Tento proces vyžaduje distribuované ověřování transakcí bez centrálního orgánu. Ověření transakce potvrzuje částky transakcí a to, zda plátce vlastní měnu, kterou se snaží utratit, a zároveň zajistí, aby jednotky měn nebyly utraceny dvakrát. Decentralizovaná síť je založená na veřejné databázi zvané blockchain, jenž zaznamenává veškeré transakce v síti. Aktuálně se hovoří o existenci přes 1000 druhů kryptoměn. Valná většina kryptoměn funguje na shodné kódové bázi s lehkou kosmetickou modifikací. (Mukhopadhyay et al., 2016)

Schéma 2: Porovnání digitálních měn a kryptoměn

Zdroj: vlastní zpracování

Při definování právní povahy kryptoměny existují dva možné přístupy:

1) Ekvivalence s již existujícími předměty právní úpravy (nedokumentární cenné papíry, cizí měna, komodita atd.), což znamená, že je třeba vytvořit pouze určité předpisy, které zohledňují specifika kryptoměny.

2) Představení nového konceptu „kryptoměny“ do legislativy, přičemž je uzná jako zásadně nový předmět právní regulace, zároveň je potřeba následně vytvořit legislativu o kryptoměně od nuly.

K dnešnímu dni se většina zemí světa pokouší regulovat kryptoměny, co se týče otázek souvisejících s licenčními operacemi a daněmi, jako boj proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. Státní úřady přitom často nemají jasnou pozici v právní povaze kryptoměny, a proto se ji snaží usměrňovat naslepo. (Bolotaeva, Stepanova & Alekseeva, 2019)

1.3 Terminologie spojená s kryptoměnami

Pro vyjasnění celé problematiky a přiblížení čtenáři jsou níže vysvětleny nejvíce používané pojmy v souvislosti s kryptoměnami.

- Blok: datová struktura obsahující transakční data.
- Blockchain: veřejná účetní kniha všech transakcí, které mají být kdy provedeny. Skládá se z distribuovaného, chronologického řetězce bloků a neustále roste, jak jsou do něj přidány dokončené bloky s novou sadou evidence. Bloky zahrnují rovněž transakce a informace z předchozích bloků. Tudíž existuje jedinečná lineární cesta od prvního bloku, který byl kdy odeslán do aktuálního bloku, protože každý blok obsahuje hash předchozího bloku.
- Hash: jednosměrná matematická funkce, která bere jako vstup data libovolné velikosti a produkuje výstup s pevnou délkou. Pro lepší představu je uveden příklad. Jedno slovo a celá věta se otisknou ve stejně dlouhý hash. Výpočet hashe by měl být rychlý a snadný, zatímco obrácení procesu by mělo být nákladné a obtížné. Neboť skrz výsledný hash lze ověřit pravost, ale nelze zjistit původní text. Jakákoliv změna na vstupu by se měla šířit celým výstupem, takže výstupy pro podobný vstup nemají žádnou předvídatelnou podobnost.
- Fork: jedná se o rozvětvení blockchainu dané kryptoměny do dvou větví. Tato situace je velmi vzácná, jelikož účelem forků je zachování pouze jedné kryptoměny, neboli jedné větve blockchainu s novými pravidly. Vznikem nové mince dochází i k rozdělení celé komunity vývojářů, nodů (uzlů) a těžařů na dvě skupiny, jedna schvaluje změnu a druhá ne. Příkladem forku je vznik Litecoinu. (Bolotaeva, Stepanova & Alekseeva, 2019)
- Coin vs Token: oba představují minci určité kryptoměny. Avšak coin využívá vlastní blockchain k udržení veškerých dat. Na rozdíl od toho Token používá cizí blockchain (nějakého coinu) za úplatu, nemusí tedy řešit náklady spojené s validací nového blockchainu a naopak vývojáři se mohou soustředit na prosperitu tokenu. Ku příkladu Ethereum je coin a ERC20 je token využívající blockchain Etherea. Analogií může být vlastnění domu a jeho pronájem. (Crypto, 2021)

- Chytré kontrakty: je decentralizovaně ukotvený software na blockchainech nebo podobných infrastrukturách, které umožňují transparentní provádění předem definovaných procesů. Dokážou tak nahradit běžné papírové smlouvy při zachování všech náležitostí včetně jejich vynutitelnosti. Pomocí chytrých kontraktů lze automatizovat obchodní strategie a aktiva jako jsou peníze, se stanou programovatelnými, což otevírá dříve nedostupný aplikační potenciál. (Ante, 2020)
- Fiat měna $\equiv$ Běžná měna: Peníze, jenž jsou v ekonomice akceptované, ale nekryté drahými kovy. Avšak za fiat měnu je možné koupit drahé kovy při určité tržní hodnotě. A její emise není nijak závislá na aktuálním stavu drahých kovů, jako v době metalického standardu. Objem těchto peněz v oběhu je adekvátní k potřebám ekonomiky, např. hladký pohyb zboží, kapitálu a služeb. (ČNB, 2021)

1.4 Nejvýznamnější kryptoměny na trhu

V následující části je představeno pět nejvíce rozšířených a nejvíce obchodovaných typů kryptoměn. Zmíněné budou Bitcoin, Tether, Ethereum, Litecoin a PAX Gold. Jejich pozice v dalším textu jsou určené z aktuálního postoje autorky, jelikož popularita jednotlivých kryptoměn je velmi proměnlivá a často dochází i k zániku kryptoměny.

Celý trh s kryptoměnami, nyní v hodnotě více než 300 miliard USD, je založen na myšlence realizované Bitcoinem: peníze, které může posílat a přijímat kdokoli, kdekoli na světě bez spoléhání se na důvěryhodné zprostředkovatele, jako jsou banky a společnosti poskytující finanční služby.

1.4.1 Bitcoin (BTC) – první kryptoměna

Bitcoin je první decentralizovaná kryptoměna na světě. Vznikl 3. ledna 2009 anonymním počítačovým programátorem (nebo skupinou programátorů) pod pseudonymem „Satoshi Nakamoto“. Každý Bitcoin je tvořen 100 000 000 satoshi (nejmenší jednotky Bitcoinů), díky čemuž jsou jednotlivé bitcoiny dělitelné až na 8 desetinných míst. To umožňuje lidem nakupovat zlomky Bitcoinu za pouhý jeden americký dolar. (Bitcoin, c 2009-2021)

Ve svých počátcích široká veřejnost vnímala bitcoiny spíše jako „zábavné peníze“, nikoli jako fenomén, který by mohl zpochybnit současný finanční systém. Bitcoin dokázal vytvořit globální komunitu a zrodit zcela nový průmysl milionů nadšenců, kteří vytvářejí, investují, obchodují, používají bitcoiny a další kryptoměny ve svém každodenním životě. Vznik první kryptoměny vytvořil koncepční a technologický základ, který následně inspiroval vývoj tisíců konkurenčních projektů. (Esengulov, 2020)

1.4.2 Litecoin (LTC) – „lite Bitcoin“

Litecoin (LTC) je kryptoměna, která byla navržena tak, aby poskytovala rychlé, bezpečné a levné platby využitím jedinečných vlastností technologie blockchain. Kryptoměnu vytvořil Charlie Lee, bývalý softwarový inženýr společnosti Google, který zamýšlel Litecoin jako „lite verzi Bitcoinu“, protože má mnoho stejných vlastností jako Bitcoin, byť lehčí. (Litecoin, c 2011-2021)

Jeho hlavní výhoda spočívá v rychlosti a nákladové efektivitě. Litecoinové transakce jsou obvykle potvrzeny během několika minut a transakční poplatky jsou téměř zanedbatelné. To z něj činí atraktivní alternativu k Bitcoinu v rozvojových zemích, kde mohou být transakční poplatky rozhodujícím faktorem pro podporu kryptoměny. (CoinMarketCap, 2021)

1.4.3 Tether (USDT) – odráží cenu amerického dolaru

USDT je stablecoin (kryptoměna stabilní hodnoty) odrážející cenu amerického dolaru, vydávaný hongkongskou společností Tether. Původně byl spuštěn v červenci 2014 jako Realcoin. Jednalo se o token postavený na blockchainu Bitcoinu pomocí platformy Omni, později byl přejmenován na US. Tether a poté konečně na USDT. USDT nemá vlastní blockchain, místo toho funguje jako token druhé vrstvy nad blockchainy jiných kryptoměn: Bitcoin, Ethereum, EOS, Tron, Algorand, Bitcoin Cash a OMG. Je zabezpečen jejich příslušnými hashovacími algoritmy. (Tether, 2021)

Jedinečnou vlastností USDT je skutečnost, že její hodnota je zaručena společností Tether, která zůstává vázána na americký dolar. Podle Tetheru, kdykoliv vydá nové tokeny USDT, alokuje stejné množství USD do svých rezerv, čímž zajistí, že USDT bude plně zajištěno hotovostí a peněžními ekvivalenty. (CoinMarketCap, 2021)

1.4.4 Ethereum (ETH) – softwarová platforma

Ethereum bylo poprvé navrženo v roce 2013 rusko-kanadským programátorem Vitalikem Buterinem. Ethereum bylo projektováno tak, aby rozšířilo využitelnost kryptoměn, a to skrz umožnění vývojářům vytvářet vlastní speciální aplikace. Na rozdíl od tradičních aplikací tyto „decentralizované aplikace“ využívají chytrých smluv. (Ethereum, 2021)

Chytré smlouvy jsou programy založené na kódu, který je uložen na blockchainu Etherea a automaticky plní určité funkce, když jsou splněny předem stanovené podmínky. Může

to být cokoli od odeslání transakce, když se uskuteční určitá událost, nebo půjčení finančních prostředků po složení záruky do určené peněženky. Tyto chytré smlouvy tvoří základ všech decentralizovaných aplikací (dapps) postavených na Ethereum, stejně jako všech ostatních dapps vytvořených na jiných platformách blockchainu.

Stejně jako Bitcoin má i Ethereum vlastní blockchain, kde globální síť více než 2,4 milionu počítačů známých jako „uzly“ uchovává záznamy o transakcích. Kdokoli může provozovat ethernetový uzel a podílet se na ověřování sítě za předpokladu, že má správný hardware, znalosti a čas. (Coindesk, 2021)

1.4.5 PAX Gold (PAXG) – kryto zlatem

Pax Gold (PAXG) je kryptoměna krytá zlatem, kterou spustili tvůrci Paxos Standard (PAX) v září 2019. Token ERC-20 fungující na blockchainu Etherea je Pax Gold obchodovatelný na široké škále burz a nabízí způsob, jak mohou obchodníci začít investovat do zlata. (PAX Gold, 2021)

Hlavním cílem Pax Gold je učinit zlato obchodovatelnějším, protože jako fyzická komodita není snadno dělitelné a není ani flexibilní z hlediska dopravy. Proto se Paxos Standard rozhodl vytvořit kryptoměnu zcela krytou zlatem. Podle oficiálního dokumentu White Paper byl Pax Gold vytvořen, aby investorům umožnil neomezeně nakupovat malá množství zlata prostřednictvím kryptoměny, čímž se prakticky eliminují minimální nákupní limity pro komoditu. PAXG rovněž inspirovalo další vývojáře kryptoměn, aby vytvořili další tokeny se zlatými zálohami. (CoinMarketCap, 2021)

1.5 Kryptoměnové peněženky

Jedná se o software zajišťující správu hesel patřících k různým kryptoměnovým adresám určitého subjektu a jejich bezpečné uchování. Mimo „správu účtu“ kryptoměnová peněženka typicky umožňuje odesílání plateb (anoncování transakcí), vedení historie transakcí nebo evidenci známých adres. Implementace peněženky může mít kromě obvyklé aplikace (např. MultiBit, Armory, Electrum) i podobu online služby (např. Blockchain.info, BitGo, Coin.Space) nebo hardwarovou (TREZOR, Ledger). (Stroukal & Skalický, 2018)

Existuje mnoho různých typů krypto-peněženek, ale nejoblíbenějšími jsou hostované peněženky, nevazební peněženky, hardwarové peněženky či mobilní peněženky. Každý druh peněženky nabízí různé podmínky a bezpečnostní síť.

1.5.1 Hostované peněženky (Hosted wallets)

Nejpopulárnější a snadno nastavitelnou peněženkou je hostovaná peněženka. Nazývá se hostovaná, protože třetí strana pro zákazníka uchovává jeho kryptoměny, podobně jako banka uchovává peníze na běžném nebo spořicímu účtu. Hlavní výhodou uchování kryptoměny v hostované peněžence je, že pokud zákazník zapomene přístupové heslo, o své kryptoměny nepříjde. Nevýhodou hostované peněženky je škála podporovaných funkcí, které v některých případech mohou omezit přístup, k tomu co kryptoměna nabízí. (Buttler, 2019)

1.5.2 Nevazební peněženky (Non-custodial wallets)

Nevazební peněženka poskytuje úplnou kontrolu nad vaší kryptoměnou. Nevazební peněženky nespolehají na třetí stranu nebo „uschovejte“. I když poskytují software nezbytný pro uložení zákaznickovy měny, tak zodpovědnost za zapamatování a ochranu vašeho hesla je zcela na zákazníkovi. Pokud ztratíte nebo zapomenete heslo, není možné ho znovu získat. A pokud někdo jiný zjistí heslo, získá tak plný přístup k peněžence. Výhoda oproti hostované peněžence tkví v pokročilejší kryptografické činnosti.

1.5.3 Hardwarové peněženky (Hardware wallets)

Hardwarová peněženka je fyzické zařízení o velikosti jednotky palce, které ukládá hesla vaší kryptoměny off-line. Většina lidí nepoužívá hardwarové peněženky kvůli jejich zvýšené složitosti a nákladům, ale mají i určité výhody. Například mohou udržet kryptoměnu v bezpečí, i když je počítač napaden. Toto pokročilé zabezpečení je však oproti softwarové peněžence nepohodlné používat a jejich nákup může stát až 100 USD. (Coinbase, 2021)

1.5.4 Mobilní peněženka (Mobile wallets)

Mobilní peněženka je softwarový program nainstalovaný na mobilním zařízení pro uložení platebních údajů uživatele, včetně šifrovacích a finančních účtů. Kromě skladování umožňuje mobilní peněženka rovněž svému uživateli posílat a přijímat virtuální měny. Tyto aplikace jsou k dispozici na Play Store pro Android a App Store pro iOS zařízení. Mobilní peněženky jsou také známy jako „hot wallets“, neboť na rozdíl od hardwarových peněženek vyžadují připojení k internetu. Jako takové se považují za méně bezpečné, ale jejich výhodou je urychlená doba zpracování transakcí, uživatelská přívětivost a snadná přístupnost. (Alexandria, 2021)

2 Způsoby dosažení příjmů z kryptoměn

Kryptoměny jsou nestabilní nástroj, který je zároveň schopný zajistit levný, rychlý a téměř anonymní příjem pouze skrz internet. I z mnoho dalších důvodů se staly kryptoměny populární mezi spekulanty a investory. Níže jsou detailněji popsány některé způsoby, jakými je možné z kryptoměn těžit zisk.

2.1 Initial Coin Offering – ICO

Hlavním účelem ICO je získávat finanční prostředky od třetích stran na financování nově vznikající myšlenky nebo obchodního modelu. Přirovnání může představovat crowdfunding firmy, která prodá vlastní tokeny či coins některé kryptoměny investorům. Následně investoři věří ve zhodnocení měny a těžení zisku z počátečního nákupu.

ICO tedy poskytuje soukromým investorům přístup k investičním příležitostem podobným rizikovému kapitálu, jsou likvidnější, ale také s sebou nesou větší riziko. ICO často obsahuje takzvanou „bílou knihu“, která má poskytnout přehled o plánovaném projektu. „Bílá kniha“ obvykle neposkytuje stejné podrobnosti jako jiné prospekty cenných papírů, pokud jde o strukturu, srovnatelnost a informační význam, tím pádem se „bílé knihy“ často stávají matoucími.

Vydavatelé ICO často propagují své projekty pomocí různých online kanálů, jako jsou webové stránky, aplikace pro zasílání zpráv a další sociální média (např. Telegram, Slack, YouTube). V závislosti na okolnostech mohou být nabízené virtuální mince nebo tokeny také cennými papíry. Pokud se jedná o cenné papíry, může nabídka a prodej těchto virtuálních mincí nebo tokenů v ICO podléhat zákonu o cenných papírech. (IOSCO, 2020)

2.2 Arbitráž

Arbitráž znamená využití výhod dlouhodobého obchodování na burze, kde je kryptoměna podhodnocena. Poté vlastník zaujme krátkou pozici na burze, kde je kryptoměna v daném časovém okamžiku předražená. Avšak při takovémto obchodu zcela neplatí tento zjednodušený obraz. Často je pře prodej spojen s:

- poplatky,
- doba trvání transakcí,
- chyba ze strany burzy,
- doba trvání připsání peněz,
- doba na vložení fiat měny,
- hodnověrnost burz.

Naopak investice do kryptoměn, jako LTC či XLM, jejichž transakce jsou rychlé a poplatky za ně minimální, zvyšují investorovi šanci se těmito rizikům vyhnout. Za největší plus arbitráže u kryptoměn se považuje fakt, že pravidelným přeléváním kryptoměn z jedné burzy do druhé, dochází k vyrovnaní jejich cenových hladin. (Kabašinskas & Šutienė, 2021)

2.3 Kryptoměny s dividendou

Koncept dividendových kryptoměn je odvozen od konceptu dividendových akcií. Kdy každý akcionář získává podíl akciové společnosti a náleží mu část zisku. Stručně řečeno, dividendy jsou malé výplaty hotovosti akcionářům. Co se týče dividend z kryptoměn, tak ty představují další digitální tokeny. (Galindo & Shalett, 2021)

Mezi kryptoměny, které vyplácejí dividendy ve formě dalších coinů (nebo tokenů), patří VeChain, NEO, Reddcoin, NAVCoin, Decred a Komodo. Roční dividendy se u jednotlivých kryptoměn samozřejmě liší dle podmínek. Krypto-dividendy se tedy od akciových dividend liší tím, že nevyplácejí hotovost, ale spíše další tokeny. (Becker, 2021)

2.4 Těžba kryptoměn

Těžba je integrální proces, ve kterém se provádí generování, přenos a validace transakcí kryptoměn. Samotná těžba zajišťuje stabilní a bezpečný přesun měny od plátce k příjemci. Kryptoměny implementují těžební systém, kde lidé v síti, nazývaní „těžaři“ nebo „uzly“, monitorují a ověřují transakce. Těžař je následně za své úsilí odměněn nově vygenerovanými kryptoměnami.

Nejznámější kryptoměny jsou spojené s využíváním algoritmů jako PoW (Proof of Work) či PoS (Proof of Stake). PoS nevyžaduje nijak výkonný počítač, ale zaměřuje se na počet vlastněných digitálních mincí určité kryptoměny, u které jste ochotni kontrolovat transakce. Naopak PoW reprezentuje těžbu, kdy je rozhodující výpočetní výkon počítače, jenž se pojí s výkonnými grafickými kartami nebo ASIC obvody. Čím vyšší je výkon, tím vyšší je šance odměny. Kvůli technické náročnosti se objevují tři možnosti, jak v tomto algoritmu těžít.

1. Sestavením vlastního hardwaru pro těžbu – vysoká spotřeba energie, vyžaduje chlazení, nízký zisk
2. Cloud – pronájem výpočetního výkonu přes internet, nejjednodušší způsob, relativně vysoké nájemné a malé zisky
3. Těžební pool – spojení několika těžařů, kteří těží společně, nízký členský poplatek, zisk se dělí dle výpočetního výkonu člena (Krishnan, Saketh & Vaibhav, 2015)

2.5 Dlouhodobé investice – HOLD

HOLD je nejběžnější způsob výdělků peněz z kryptoměn. Většina investorů nakupuje coinsy jako Bitcoin, Litecoin, Ethereum, Ripple atd. a čeká, až jejich hodnota stoupne. Jakmile jejich tržní ceny rostou, prodávají se ziskem.

Tato investiční strategie vyžaduje schopnost identifikovat stabilnější a volatilnější aktiva, jejichž hodnota se může rychle měnit, což má za následek pravidelné zisky. Je známo, že aktiva, jako jsou Bitcoin a Ethereum, udržují pravidelné cenové výkyvy, lze je proto v tomto ohledu považovat za bezpečnou investici. Avšak obchod je možný s jakýmkoliv aktivem, které podle investora poroste. Vždy je zde nutné analyzovat každé aktivum před samotnou investicí. (ICOHOLTER, 2021)

2.6 Day trading a CFD

Day trading neboli denní obchodování se opírá o podobný cíl jako dlouhodobé investice (nakoupit levně, prodat drazé). Avšak day trading je specifický, že se odehrává v horizontu několika dní nebo i hodin. Během day tradingu se inkasují zisky v řádu jednotek procent. I zde je možnost při aktivním obchodování získat více než při dlouhodobém držení kryptoměny.

Obchodování s rozdílovou smlouvou, jinak také známé jako obchodování s CFD, je metoda, která umožňuje jednotlivcům obchodovat a investovat do aktiva prostřednictvím uzavření smlouvy s makléřem, namísto otevření pozice přímo na určitém trhu. (Febrero, 2021)

3 Pojetí v rámci české legislativy

Kryptoměny nejsou v České republice regulovány žádným specifickým právním předpisem. S kryptoměnami je možné reálně nakládat a považují se v hrubých rysech českého práva za věc:

- nehmotnou,
- movitou,
- zastupitelnou,
- nezuživatelnou,
- dělitelnou.

Již z této charakteristiky vyplývá propojení nesourodých vlastností majetku. Tuto problematiku znesnadňuje fakt, že kryptoměny krom svých specifických znaků jsou různorodé s rozdílnými principy. Z tohoto důvodu se vychází ze stanovisek České národní banky a podpůrných obecných právních předpisů. (Travník, 2017) Jako jsou:

- Anti-money laundering (AML), jenž se zabývá problematikou virtuálních měn.
- METODICKÝ POKYN č. 2 Finančního analytického útvaru Ministerstva financí určený povinným osobám o přístupu povinných osob k digitálním měnám
- § 4 zákona č. 370/2017 Sb., o platebním styku, ve znění pozdějších předpisů, který vymezuje elektronické peníze. Avšak kryptoměny zpravidla nepředstavují elektronické peníze, neboť následující charakteristika elektronických peněz pro kryptoměny neplatí. Vlastnosti elektronických peněz:
 - představují pohledávku vůči tomu, kdo ji vydal,
 - uchovávány elektronicky,
 - vydávány proti přijetí peněžních prostředků za účelem provádění platebních transakcí,
 - přijímány jinou osobou než tím, kdo ji vydal.

(Ministerstvo financí ČR, 2017)

- Zákon o podnikání na kapitálovém trhu (256/2004 Sb.) Nicméně Zákon 256/2004 Sb. hovoří spíše o kryptoměně jako podkladovém aktivu a kryptoměna by z podstaty věci měla představovat měnu jako takovou. (Ministerstvo financí ČR, 2021)
- § 489 zákona 89/2012 Sb. občanský zákoník pohlíží na blockchain kryptoměn jako na věc (software), jelikož splňuje rysy – sloužit k potřebě lidí a být rozdílný od osoby.

Avšak existuje mnoho dalších jurisdikcí, které se dotýkají kryptoměnové problematiky, jako zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, IFRS nebo GDPR.

3.1 Regulace kryptoměn v ČR

Kryptoaktiva se obchodují na převážně neregulovaných, bez zákonné registrace, trzích s rozdílnou likviditou. Nelicencovaná burza nedisponuje žádnou zárukou prostředků ani netvoří rezervy. Burzy takto mohou zaniknout bez výplaty jakýchkoli prostředků a komunikace majitelů s klienty. Jelikož nakládají s drženími kryptoměnami (stejně tak drží i primární klíče peněženek), nabízí se pro vyšší bezpečnost uchovávat kryptoměny ve vlastní peněženke. Ohlasy regulace tak čím dál sílí, a to nejen v rozvojových zemích a malých ekonomikách, ale také ve vyspělých mocnostech. Příčina nutnosti kontroly vyplývá z možnosti financování ilegálních aktivit i nebezpečí pro nezkušené investory. Uznávání ekonomové označují rovněž kryptoměny za hrozbu pro finanční stabilitu. Prvními průkopníky v regulaci kryptoměn se stalo Německo, Japonsko, USA a Francie. (Dintar, 2021)

Česká národní banka (ČNB) pohlíží na regulaci kryptoměn velmi benevolentně. Spíše, než peníze považuje kryptoměny s blockchainovou technologií za komoditu. Konkrétně viceguvernér ČNB z roku 2017 Mojmír Hampl označil regulaci kryptoměn za kontraproduktivní. (Wolf, 2018)

Samotný problém regulace v první řadě může zbrzdit slibně se rozvíjející technologii či regulační rámec nebude reálně proveditelný. Tímto chce autorka poukázat, že nevymezení a neohraničení jasných pravidel pro všechny zainteresované subjekty je dlouhodobě neudržitelné. Částečnou regulaci můžeme spatřovat v činnostech, při kterých je vyžadována licence ČNB. Jedná se ku příkladu o:

- obchod s deriváty (swap, opce, forward) kryptoměn,
- provozování směnárny kryptoměn,
- realizace kryptoměnové burzy,
- zpoplatněná správa majetku investorů ve „fondu“. (Wolf, 2017)

4 Účetní pojetí kryptoměn

Jak již bylo výše popsáno v sekci Způsoby dosažení příjmů z kryptoměn, tak existují různé eventuality využití kryptoměn. Z toho vyplývají i odlišnosti v jejich účtování. Nezbytným se stává na základě účetních zásad vést důslednou evidenci a pohyby kryptoměn v peněženkách. Pro každou kryptoměnu je doporučováno v rámci systematickosti a přehlednosti držet jinou peněženku. S určitým množstvím peněženek se pojí i určení konkrétní osoby (či osob), která bude spravovat peněženku včetně ochrany privátních klíčů. Budoucí plán využití kryptoměn by měla účetní jednotka vyjasnit písemně ve vnitropodnikové směrnici společně se způsobem jejich účtování na analytických účtech.

Jedná se o problematiku vysoce aktuální a česká legislativa doposud nevyprodukovala konkrétní poučky, jež mohou čtenáři v nejbližší době očekávat. Tím pádem se celkově níže popsané účetnictví a daně kryptoměn může v následujících letech výrazně změnit. (Trnková Kocourková, 2020)

4.1 Zařazení kryptoměn

Pro účtování kryptoměn účetní jednotka (dále ÚJ) účtující v soustavě podvojného účetnictví vychází z vyhlášky č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí určitá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Aktuálně svět zažívá velký rozmach digitálních měn díky trendům v platebním systému, nicméně se pojí i s nestabilní budoucností. Nastavení pravidel zacházení s kryptoměnami závisí na jejich budoucím vývoji. Aktuálně tak vznikly dvě základní rozvržení pro účtování a vykazování kryptoměn dle české legislativy.

1. Jednotné řešení: existence jednoho způsobu účtování a vykazání pro všechny typy účetních jednotek, které nakládají s kryptoměnami
2. Variantní řešení: metoda účtování a vykazání kryptoměn je ovlivněna povahou transakce/záměru, jenž ÚJ zamýšlí (Tuzaurová, 2018)

Do dlouhodobého majetku se řadí ocenitelná práva s dobou použitelnosti delší než jeden rok. Nicméně kryptoměny se nepovažují za práva, tedy ani pohledávky. I tak přes určité problémy je možné kryptoměny označit za dlouhodobý nehmotný majetek. Z tohoto důvodu se více kryptoměny řadí do zásob, které můžeme účtovat způsobem A nebo B. Konkrétně zboží je charakterizováno jako movitá věc, získaná za účelem dalšího prodeje,

jedná-li se o obchodní artikl. Což je nejbližší pro výše zmíněnou definici kryptoměn. Kryptoměny vytvořené těžbou, tedy vlastní činností, se účtují jako výrobky.

Způsob A: 132 = Zboží na skladě a v prodejnách – byla-li kryptoměna pořízena:

1. formou přijaté úhrady za prodej výrobků, zboží nebo služeb,
2. pro budoucí úhrady závazků,
3. pro spekulativní obchodování.

123 = Výrobky

Způsob B: 134 = Ostatní kryptoměny (Zboží) – byla-li kryptoměna pořízena: viz zp. A

125 = Kryptoměny vytvořené vlastní činností (Výrobky) (Horák, 2021)

Vznikají i spekulace, zdali je možné kryptoměnu označit za ceninu. Mezi ceniny patří poštovní známky, kolky, dálniční nálepky, telefonní a ostatní karty. Pro ceniny je typické, že v sobě váží právo a jsou vyjádřené v běžné ceně, která se nemění vnějšími vlivy. A kryptoměny tomuto popisu svou definicí odporují. Dá se říct, že kryptoměna nemůže být považována za ceninu.

Dalším názorem je možnost označit kryptoměnu za dlouhodobý finanční majetek. Avšak kryptoměny se svým charakterem neblíží úvěrům, podílům, zápůjčkám ani jiným cenným papírům. Proto opět kryptoměna nemůže být považována za dlouhodobý finanční majetek. (Hanych, Drgová & Gremlich, 2018)

4.2 Ocenění kryptoměn

Samotné určení hodnoty kryptoměny není nijak zákonem v ČR vytyčeno. Obecně odborníci doporučují, vzít průměr kurzů (2 až 3 významnějších burz) kryptoměny vůči USD nebo EUR ke dni účetního případu a následně USD či EUR přecenit na CZK dle kurzu ČNB. Zatím ČNB nezveřejňuje přímý kurz CZK na kryptoměny. V rámci průkaznosti je pro ÚJ nezbytné vytvořit interní předpis, zabývající se pravidly pro evidenci a přepočty na CZK. (Trnková Kocourková, 2017)

4.2.1 Pořízení

Při pořízení se kryptoměny oceňují pořizovací cenou, jenž se skládá z ceny pořízení a vedlejších pořizovacích nákladů (transakční poplatky spojené s nákupem kryptoměny). Tímto způsobem je kryptoměna oceněna při nabytí:

1. formou přijaté úhrady za prodej výrobků, zboží nebo služeb,
2. pro budoucí úhrady závazků,
3. pro spekulativní obchodování.

4.2.2 Vlastní náklady

Vlastními náklady je oceněna těžba kryptoměn. Vlastní náklady obsahují spotřebovanou energii, odpisy, poplatky v poolu, dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek (např. „rigy“ neboli holé grafické karty, software) podílející se na těžbě kryptoměny či osobní náklady zaměstnanců participujících při těžbě (mzdové náklady včetně sociálního a zdravotního pojištění).

4.2.3 Úbytek

Úbytek kryptoměn z evidence využívá obdobně jako zásoby buď aritmetický průměr (průměrná cena jednotky) nebo metodu FIFO (v jaké ceně byla jednotka pořízena, v takové ubývá). (Horák, 2021)

4.3 Kurzové rozdíly kryptoměn

O kurzových rozdílech se u kryptoměn neúčtuje. Jelikož se jejich nejasné ohraničení neshoduje s vymezením pro účtování o kurzových rozdílech dle 30§ 4 odst. 12 zákona o účetnictví a 31§ 60 vyhlášky pro podnikatele. Proto se o kurzových rozdílech v případě kryptoměn neúčtuje. (Hanych, 2019)

4.4 Evidence kryptoměn

Účetní jednotky mají povinnost zaznamenávat účetní případy v peněžitých jednotkách české měny dle § 4 odst. 12 zákona o účetnictví. V rámci evidence se u jednotlivých druhů kryptoměn odděleně sleduje jejich:

- označení,
- ocenění,
- přírůstky,
- úbytky,
- počet jednotek.

Nevyhnutelným se stává vedení relevantní oddělené analytické evidence k jednotlivým druhům kryptoměn v jejich pořizovací ceně (§ 25 odst. 1 písm. c) zákona o účetnictví). ÚJ musí rovněž vést podrozvahovou evidenci počtu kryptoměn, jenž se na konci účetního období bude shodovat s reálným stavem v peněžence.

Uložení kryptoměn probíhá v digitální podobě:

- v hardwarové peněžence,
- v datových souborech počítače,
- v cloudovém uložišti,
- na speciálním datovém nosiči.

Konkrétní zápis evidence může být v:

- datových souborech počítače,
- skladních kartách. (Cardová, 2021)

4.5 Inventarizace kryptoměn

Inventarizace se provádí na základě dokladové inventury pro každý druh kryptoměny zvlášť včetně příslušné dokumentace s podpisem oprávněné osoby. Vlastněné kryptoměny mohou být založeny na blockchain technologii či jiné. Pokud kryptoměna využívá blockchain slouží pro potřeby inventury, jako hodnověrný podklad, právě výpis z blockchainu. V opačném případě ÚJ vytvoří čestné prohlášení o počtu jednotek a druhů vlastněných kryptoměn. Nadchází komparace účetního stavu se skutečným a dochází buď k manku, nebo přebytku. Pokud se jedná o schodek, jde pokaždé o manko nad normu nikoliv do normy neboli o přirozený úbytek. (Ryneš, 2021)

Koncem roku se analytický účet kryptoměn nebude přeceňovat na reálnou hodnotu (viz § 27 zákona o účetnictví), neboť se dle vyjádření Generálního finančního ředitelství a ČNB nejedná o cenné papíry ani deriváty. Jedině pokud nastane přechodně významné snížení hodnoty kryptoměny, tak ÚJ vytvoří opravnou položku k určitému druhu kryptoměny. Analogicky postupuje ÚJ při krádeži kryptoměny, kdy není známý pachatel a čeká se na vyjádření příslušných orgánů. V případě zcizení kryptoměny, kdy dle vyjádření šetřících orgánů není možné dohledat pachatele, je ÚJ povinná přímočaře zaúčtovat odpis této kryptoměny do majetku. Níže jsou definovány účty pro zachycení inventarizačních rozdílů.

Manko se zaúčtuje na vrub účtu 549 = Manka a škody

Přbytek se zaúčtuje ve prospěch účtu: 648 = Jiné provozní výnosy za předpokladu, že příslušná kryptoměna byla získána ve formě přijaté úhrady za prodej služeb, výrobků či zboží; pořízena za účelem budoucí úhrady závazku nebo pořízena za účelem spekulativního obchodování.

Způsob A: 583 = Změna stavu výrobků za předpokladu, že kryptoměna byla vytvořena vlastní činností

Způsob B: 589 = Změna stavu kryptoměn vytvořených vlastní činností za předpokladu, že kryptoměna byla vytvořena vlastní činností (Svobodová, 2021)

4.6 Účetní závěrka

Účetní závěrka odráží vlastněný majetek, závazky, hospodaření, peněžní toky společnosti, přehled položek vlastního kapitálu a doplňující informace o ÚJ. Sestavuje se každý rok a zobrazuje věrný obraz ÚJ po finanční stránce. Její součástí je rozvaha, ve které se kryptoměny promítají na různých položkách, dle jejich užití, které by mělo být rovněž popsáno v příloze účetní závěrky.

C.IV.1 - Krátkodobý finanční majetek = kryptoměna jako platební prostředek

B.III.7.1. - Dlouhodobý finanční majetek = kryptoměna jako investice

C.I.2. - Nedokončená výroba = kryptoměny na těžební peněžence

C.I.3.1 – Výrobky = těžba kryptoměn (Mejzlík, 2020)

4.7 Kryptoměny podnikatelů a obchodních korporací

Kryptoměny mohou být v obchodním majetku použity jako:

- Investice
- Platební prostředek
- Výrobek (Těžba)

4.7.1 Investice

Za nejpoužívanější je označována investice volných peněžních prostředků za účelem zhodnocení. Peněžní prostředky jsou zhodnoceny samostatně na určité burze, prostřednictvím zástupců nebo fondu atd. Účetní jednotka (ÚJ) v tomto případě účtuje o přesunu finančních prostředků v českých korunách nebo jiné měně na kryptoměnovou burzu nebo k prostředníkovi.

a) Využití prostředníka

Obchodní vztah ÚJ a prostředníka je povětšinou ošetřen smlouvou, která je nezbytná pro účetní účely. Smlouva obsahuje informace o době trvání investice a bude účtovaná jako poskytnutá jistina v CZK či EUR. Stejně tak i výplata zhodnocení investice.

b) Nákup na kryptoburze

První účetní případ nastává v okamžiku převodu kryptoměny do vlastní peněženky. Nakoupená kryptoměna se zaúčtuje na analytický účet Zásoby. Až prodej kryptoměny vyvolá snížení nebo zvýšení hospodářského výsledku právě o rozdíl mezi pořizovací

a prodejní cenou. Zároveň je vhodné odůvodnit nakládání s kryptoměnou v příloze účetní závěrky. (Trnková Kocourková, 2017)

4.7.2 Platební prostředek

Termín platební prostředek u kryptoměn znamená využití kryptoměny ke směně za zboží či službu. Kryptoměna je schopna uhradit jak pohledávky, tak závazky. Z důvodu nestandardní platební metody je na místě se s druhou stranou dopředu dohodnout o jejím užití. U tak zvané slabší druhé strany (zaměstnanec, zákazník) je nezbytný písemný souhlas včetně kurzu konkrétního dne (lépe i hodin, neboť kurz bývá vysoce volatilní) pro určitou transakci. Ověření transakce proběhne po 3. až 5. potvrzení, kdy se ireverzibilně zapíše do blockchainu. Podobně jako výpis z BÚ i výpis z blockchainu slouží jako neměnný účetní doklad, doložitelný i opožděně na základě ID transakce. Skrz ID a adresu peněženky není možné odhalit vlastníka peněženky, ale lze dohledat datum, počet potvrzení, hodnotu a čas transakce.

Vydaná faktura – proplacení v kryptoměně

Je nevyhnutelné vystavit fakturu v českých korunách nebo českých korunách a kryptoměně. Vydané faktury mohou rovnou obsahovat adresu peněženky či její QR kód, na který bude pohledávka v kryptoměnách prokazatelně uhrazena. Pro úhradu využijeme účtování skrz úhradu do „kryptoměnové pokladny“ s aktuálním kurzem úhrady. Na začátku účetního období se kryptoměny převedou z účtu zboží na „kryptoměnovou pokladnu“ a na konci roku se vrátí zpět.

Přijatá faktura – zaplacení v kryptoměně

Přijaté faktury fungují obdobně jen opačným směrem, kdy účetní jednotce vzniká závazek a musí jej uhradit. Pro vyšší platby je vhodné po úhradě odsouhlasit s protistranou, že závazek zanikl.

Výplata mezd v kryptoměnách

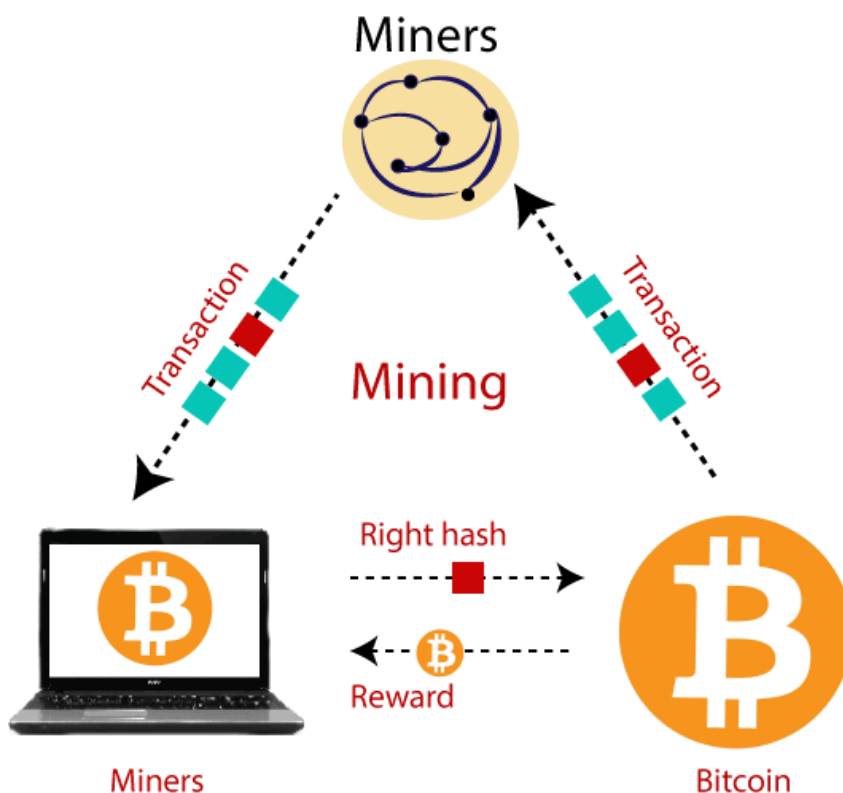
Na začátek je vhodné zaměstnance proškolit o nakládání s kryptoměnou a upozornit na riziko její volatility. Avšak mzda musí být vydána v zákonném platidle neboli CZK. Platba mezd je tím pádem rozdělena na dvě části. První díl bude minimální mzda dle § 109 odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce vyplacena hotově či převodem. Druhý díl bude obnos převyšující minimální mzdu, jenž bude vyplacen coby naturální mzda (kryptoměna) řídící se § 119 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníkem práce.

4.7.3 „Výrobek“ Kryptoměna = Těžba

Účtování vytěžených kryptoměn se chová, jak již bylo výše zmíněno, dle své určené podoby jako výrobek se specifickou analytikou pro kryptoměny, jenž je oceněn vlastními náklady výroby. Získané kryptoměny se uchovávají v peněžence těžebního softwaru účtované jako nedokončená výroba, z kterého se následně posílají na vlastněnou peněženku. V tento moment teprve dochází k výnosu při připsání na vlastníkovu peněženku či směnu za zboží či služby, což může být i jiná kryptoměna coby zboží. (Trnková Kocourková, 2020)

Konkrétní příklady vykazování kryptoměn v účetnictví a jejich daňový dopad bude rozebrán v praktické části diplomové práce.

Schéma 3: Zjednodušené schéma těžby

Zdroj: javatpoint.com

5 Daňové zatížení kryptoměn

Na daň se pohlíží jako na obligatorní platbu do veřejného rozpočtu, jenž může být vyměřena z rozdílných základů v závislosti na typu daně. Příjmy do veřejného rozpočtu v podobě daní financují především veřejné statky, jež jsou charakteristické svou nemožností vyloučení ze spotřeby. Tzv. černí pasažéři jsou těmi, kdo nepřispívají do veřejného rozpočtu. (Vančurová, Láchová & Zídková, 2020) Kryptografické systémy či jiné technologie svou vyspělostí, nepotřebností třetích stran jako jsou banky a pseudo-anonymitou či plnou anonymitou, dokáží signifikantně determinovat či zcela zabránit vymahatelnosti patřičných daňových závazků vůči státu. V České republice podléhají příjmy z kryptoměn dani z příjmů dle povahy subjektu a dani z přidané hodnoty. (Čech, 2018)

5.1 Daň z příjmů fyzických osob

Za předmět daně z příjmů fyzických osob (dále také FO) jsou považované takové příjmy, jenž mají peněžní i nepeněžní podobu či byly nabyty směnou. Konkrétně příjmy FO jsou zákonem o dani z příjmů daněny 15 % (či 23 % při základu daně vyšším než 48násobek průměrné mzdy) a vymezeny na:

- Příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky (§ 6)
- Příjmy ze samostatné činnosti (§ 7)
- Příjmy z kapitálového majetku (§ 8)
- Příjmy z nájmu (§ 9)
- Ostatní příjmy (§ 10) (Výchopen, 2021)

Nabyté kryptoměny může FO držet v tzv. obchodním majetku či nikoliv což ovlivňuje i daňový režim. Obchodním majetkem se rozumí dle § 4 odst. 4 ZDP vymezený souhrn vlastněného majetku fyzickou osobou, jenž byl zanesen v účetnictví či daňové evidenci, a to jako celek. (Veselý, 2021)

Převod majetkových práv při nákupu je rozdílný pro jednotlivé burzy. Až převedením kryptoměny na peněženku, jenž je možné ztotožnit s vlastníkem, se stává prokazatelným majetkem fyzické osoby a vzniká povinnost danit veškerý nárůst.

5.1.1 Kryptoměny mimo obchodní majetek

Jednorázový prodej (≠ podnikání)

Jednorázový příjem z prodeje kryptoměny spadá do ostatních příjmů dle § 10 ZDP a nepodléhá odvodům sociálního a zdravotního pojištění. Rozdílem prokazatelně vynaložených výdajů (zahrnuje pouze pořizovací cenu kryptoměny, ale výdaje na mobilní telefon, internet nebo kancelář nelze uplatnit) na dosažení s plynoucími příjmy tvoří dílčí základ daně. V případě generované ztráty (rozdíl je záporný), se dílčí základ daně rovná nule, neboť ke ztrátě se nepřihlíží. Rovněž § 10 ZDP umožňuje kompenzovat mezi sebou příjmy stejného druhu (např. ztráta BTC kompenzuje zisk z LTC, nikoliv zisk z BTC a ztráta z akcií).

Několikanásobný prodej (≠ podnikání)

Příjem z několikanásobného prodeje spadá obdobně jako jednorázový prodej do § 10 ZDP. Dle odborníků se jedná o správu vlastního majetku, tudíž není vyžadováno živnostenské oprávnění, ač jde o opakovanou činnost.

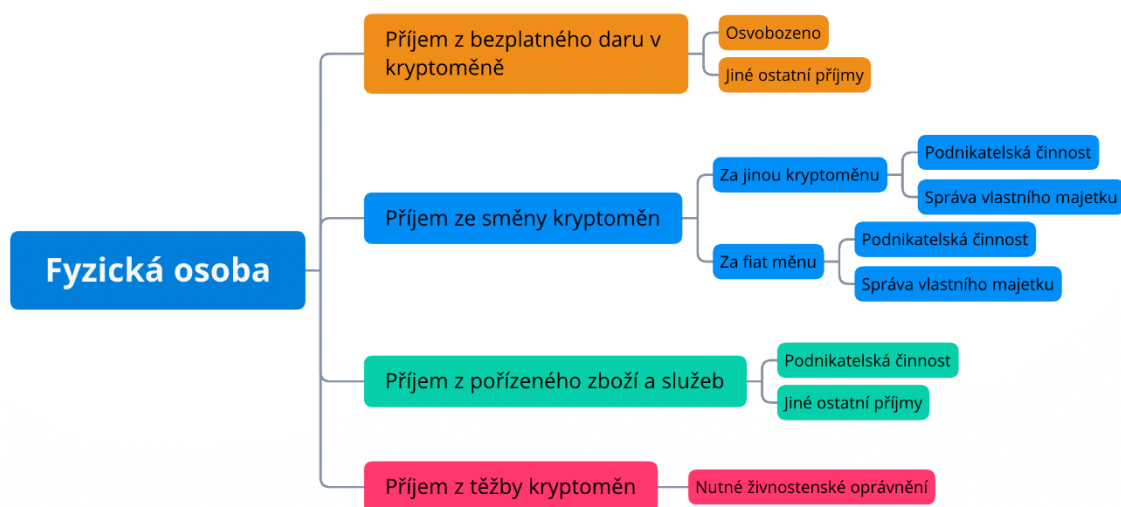
Osvobození

Osvobození příjmů u příležitostných činností do 30 000 Kč dle § 10 odst. 3 písm. a) ZDP není možné využít. Jak již bylo výše zmíněno prodej kryptoměn je chápán jako správa majetku, nikoliv činnost. Osvobození se tak netýká ani směny a ani těžby.

Darování

Splňuje-li darování podmínky osvobození od daně § 10 odst. 3 písm. c) je kryptoměna osvobozena. V rámci problematiky kryptoměn se doporučuje sepsat darovací smlouvu, kde bude uvedena hodnota kryptoměny v okamžik darování. Osvobozené kryptoměny od daně z příjmů s hodnotou přerůstající 5 mil. Kč je nutné oznámit dle § 38v ZDP.

Schéma 4: Zobrazení možností zdanění pro fyzickou osobu

Zdroj: vlastní zpracování

5.1.2 Kryptoměny v obchodním majetku

Kryptoměna v obchodním majetku značí těžbu, která již spadá do § 7 ZDP, s čímž se pojí sjednání živnostenského listu a přihlášení k sociálnímu a zdravotnímu pojištění. Druh živnosti se obtížně určuje, jako inspirace může sloužit „Poskytování software, poradenství...“ nebo „Ostatní činnosti v oblasti IT“. U těžby podléhá daní příjem realizovaný ze směny kryptoměny za jinou věc či její prodej. Výdaje procentem je možné následně uplatnit ve výši 60 % dle §7 odst. 7 písm. b) ZDP. Expert Michal Hanych doporučuje při velkoobjemové těžbě se stát právnickou osobou, neboť FO ručí celým svým majetkem, ale PO ručí dle své povahy. (Trnková Kocourková, 2018)

5.2 Daň z příjmů PO

Východiskem jsou obecná ustanovení zákona č. 586/1992 Sb. ZDP, s tím jsou spojené možnosti uplatnění ztráty z kryptoměn či využít širšího spektra nákladů. Daňový základ je určen z:

- Výsledku hospodaření (zisk nebo ztráta) u poplatníků vedoucích účetnictví
- Rozdílu příjmů a výdajů u poplatníků s daňovou evidencí

Již výše je popsáno, že s kryptoměnami se nakládá jako se zbožím či výrobky. Tudíž základ daně je ovlivňován povahou jejich pohybů ve společnosti, jenž je následně zdaněn 19 %. Pro detailnější problematiku zdanění diplomová práce odkazuje na příslušnou judikaturu.

5.3 Daň z přidané hodnoty

Daň z přidané hodnoty (dále také DPH) se řadí do důležitých nástrojů veřejných financí globálně. Díky své všeobecnosti, z hlediska příjmů do veřejného rozpočtu, se stala primárním pilířem daňové soustavy. DPH je ukotvena v zákoně o dani z přidané hodnoty, který byl několikrát změněn v důsledku harmonizačních předpisů Evropské unie, novelizací a poznatků zákonodárce a dalších expertů. Aktuálně jakožto primární předpis existuje směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty. (Ministerstvo financí, 2021)

Za předmět DPH dle § 2 zákona o DPH je považováno:

- úplata osobou povinnou k dani s místem plnění v tuzemsku
 - za dodání zboží
 - za poskytnutí služby
- pořízení osobou nepovinnou k dani, z jiného členského státu, s místem plnění v tuzemsku
 - zboží
 - nového dopravního prostředku
- dovoz zboží s místem plnění v tuzemsku

V kontextu kryptoměn je předmět DPH dle Soudního dvora Evropské unie považován za ekonomickou aktivitu, spadající do DPH, pokud existuje přímá souvislost mezi dodanou službou a protihodnotou, kterou získává osoba povinná k dani.

Kryptoměny v pojetí české judikatury se opět řídí dle obecných ustanovení a konkrétních rozhodnutí (např. Granton Advertising, First National Bank of Chicago či Hedqvist), která stále nedávají jasný přístup ke kryptoměnám.

Podoby kryptoměn v souvislosti s DPH:

1. Platidlo – osvobozeno od DPH
2. Poskytnutí služby/prodej zboží – předmět DPH (21 %)
3. Účast na obchodní korporaci – osvobozeno od DPH

Nutné je zmínit, že pokud příjem nepodléhá DPH, není možné DPH nákladů na zajištění těchto příjmů uplatnit. V případě směsi příjmů podléhajících DPH a osvobozených příjmů od DPH, se krátí všechny náklady koeficientem, který je popsán v zákoně o DPH. (Finex, 2021)

5.3.1 Těžba

V případě těžby pro vlastní potřebu není prokazatelná dostatečná přímá souvislost mezi určitou činností a protihodnotou. Obecně těžba kryptoměn tedy nespadá do předmětu DPH. Neboť těžba tkví v potvrzování transakcí pro třetí osoby za náhodně přislíbenou úplatu.

Opačný případ se jeví v situaci, kdy těžař dodává ostatní služby spojené s přesnou transakcí za konkrétně danou odměnu (např. pronájem výpočetního výkonu), tudíž se jedná o finanční službu, a tedy předmět DPH s nárokem na odpočet na vstupu.

Do této problematiky spadá i těžba v poolu, kdy je předvídatelná odměna přímo spojena s výpočetním výkonem jednotlivých účastníků. Služba „ověření“ je poskytována skrz pool neboli skupinu subjektů. Účastník poskytuje pronájem zařízení, jedná se o předmět DPH s nárokem na odpočet. Z hlediska poolu se už jedná o těžbu, která jak je výše zmíněno, není předmětem DPH. (Kyzlink, 2021)

5.3.2 Směna kryptoměn

Ve smyslu směny za běžnou měnu či jinou kryptoměnu, přičemž je inkasován poplatek či jiná odměna, se jedná o finanční službu osvobozenou od DPH bez nároku na odpočet dle § 51 zákona o dani z přidané hodnoty. Výjimečný případ představuje poskytnutí finanční služby odběratelům do třetích zemí tedy s místem plnění mimo EU. S tímto stanoviskem se ztotožňuje i rozsudek Evropského soudního dvora v případě Hedqvist a Evropská komise. Vzniká-li při směně marže, tak tato marže je předmětem DPH. (Brezaniová, 2021)

5.3.3 Základ daně u platby kryptoměnou

Základem daně se stává poskytnutá platba, uhrazená zcela či z části v kryptoměně za dodání zboží nebo poskytnutí služby v obvyklé ceně.

Evropská komise však preferuje stanovovat jako základ daně obvyklou cenu kryptoměny nikoli cenu obvyklou dodaného plnění. V tomto ohledu existuje prostor pro vyjasnění české legislativy, aby nebyla v rozporu s unijními směrnici. (Evropská komise, 2015)

6 Metodika

Diplomová práce si klade za cíl posoudit dopad nakládání s kryptoměnami z hlediska daňového zatížení pro konkrétní subjekt. Výše již bylo zmíněno, že nakládání s kryptoměnami ovlivňuje především daň z příjmů jak fyzických, tak právnických osob a daň z přidané hodnoty.

Zkoumaná fyzická osoba je pro účely diplomové práce anonymizovaná a pojmenovaná pouze jako subjekt FD. Fyzická osoba se věnuje především investičním službám a konzultacím. Jako podnikající osoba nabízí svým klientům tvorbu finančního plánu, majetkové poradenství, finanční konzultace, správu investičního portfolia a vzdělání klientů v rámci péče o majetek. Neboť se subjekt FD pohyboval od roku 2005 ve finančním sektoru, a to i v zahraničí, byl schopen mimo vysokoškolského vzdělání v oblasti pojistné a finanční matematiky, získat i evropsky uznávané certifikace poradenství v oblasti financí a investic. I díky své vysoké kvalifikaci a zahraničním zkušenostem je subjekt FD schopen samostatně poskytovat honorované investiční poradenství na rozdíl od jiných poradců, jenž jsou placeni provizemi. V portfoliích svých klientů pracuje zejména s pasivně řízenými ETF fondy, které vybírá z důvodu kvalitnějšího spravování a pro jejich nízkou nákladovost.

V posledních letech subjekt FD zpozoroval rapidní vzestup popularity kryptoměn. Od roku 2018 se subjekt FD intenzivně vzdělává, co se týče funkce digitálního a kybernetického prostředí včetně trhů s ním spojených. V roce 2022 plánuje opustit z větší části finanční sféru a plně se věnovat obchodu, těžbě kryptoměn, tvorbě virtuálních světů a sběratelství nového fenoménu NFT. Non-fungible token (nezaměnitelný token) označuje nezpochybnitelné potvrzení o držbě digitální položky (skladba, herní položka, tweet či obrázek) a rychlou identifikaci vlastníka. V následující náplni praktické části je zanalyzován podnikatelský záměr, co se týče daňového zatížení subjektu FD.

Úvod praktické části diplomové práce pojednává o detailech budoucího podnikání. Analyzovaný plán tak poskytuje přehled nejběžnějších situací spojených se zacházením s kryptoměnami, jenž společně tvoří kompletní zpracování pro problematiku jejich zdanění. Subjekt FD předpokládá dva strategické plány svého podnikání. První plán, který je spíše kritický, předpokládá příjmy do 1 800 000 Kč, a druhý více ambiciózní plán kalkuluje s příjmy okolo 3 600 000 Kč. Praktická část pro tyto účely rozebírá situaci zdanění příjmů subjektu FD jako fyzické osoby, jako právnické osoby a související dopad

DPH. Podnikání skrz právnickou osobu přináší řadu výhod i nevýhod, kterých si je subjekt FD vědom. Rozbor možných alternativ by měl subjektu FD reflektovat potenciální cesty v jeho budoucím rozhodování.

Praktická část je rozdělena na logické podkapitoly, kdy první je věnována podnikatelskému záměru, druhá dani z příjmů fyzických osob, třetí dani z příjmů právnických osob, čtvrtá dani z přidané hodnoty a poslední je věnována nedanění kryptoměn. Níže je detailně rozebrána kalkulace jednotlivých druhů daní.

6.1 Výpočet daně z příjmů fyzických osob

Druhá kapitola je zaměřena na výpočet daně z příjmů FO v návaznosti na podnikatelský plán. Samotná kalkulace DPFO je znázorněna v tabulce níže. V první řadě se sečtou dílčí základy daně, jejichž suma tvoří základ daně FO. Následně je základ ponížen o odečitatelné položky (např. úroky stavebního či hypotečního úvěru, zaplacené životní či penzijní pojištění, dary atd.), touto úpravou je získán snížený základ daně. Samotná daň je vyčíslena jako součin daňové sazby a sníženého základu daně. Aktuálně se příjmy do 48násobku průměrné mzdy daní 15 % a příjmy nad tento limit jsou daněny sazbou 23 %. Dále je daň snížena o slevy na dani neboli daňová zvýhodnění, jako je sleva na poplatníka nebo na děti. Ostatní slevy je možné dohledat v ZDP. Speciální situací je, pokud daň po slevách je záporná, v takový moment se jedná o daňový bonus, ale pouze v případě, že poplatník uplatnil slevu na dítě. Za jiných okolností může být daň po slevách rovna nejméně nule. Po odečtení slev se mluví o konečné výši daně. V rámci ročního zúčtování jsou odečteny zálohy na dani a v případě kladného výsledku jde o nutnost doplatit daňovou povinnost, naopak při záporném výsledku se jedná o přeplatek na dani, který bude na základě žádosti vrácen poplatníkovi.

Tabulka 1: Shrnutí dopadu kryptoměn na DPFO

Problematika	Ovlivňuje DPFO	Komentář
Směna kryptoměn na fiat měnu či jinou kryptoměnu	ANO	V závislosti na zařazení druhu příjmu do 7§ nebo 10§ se odvíjí povinnost k ZP, SP nebo kompenzování ztrát.
Úhrada zboží a služeb v kryptoměně	ANO	
Těžba kryptoměn	ANO	
Osvobození od DPFO	NE	Není možné využít časový test jako u cenných papírů, ani osvobození příležitostného příjmu do 30 000 dle § 10 ZDP
Darování kryptoměny	osvobozeno	V případě splnění zákonných podmínek

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 2: Znázornění výpočtu daně z příjmů fyzických osob

Součet dílčích základů daně:	
+ Příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky (§ 6)	
+ Příjmy ze samostatné činnosti (§ 7)	
+ Příjmy z kapitálového majetku (§ 8)	
+ Příjmy z nájmu (§ 9)	
+ Ostatní příjmy (§ 10)	
	= Základ daně
Základ daně – odečitatelné položky	= Snížený základ daně
Snížený základ daně * 15 % resp. 23 %	= daň z příjmu před slevami
Daň z příjmů před slevami – slevy na dani (daňová zvýhodnění)	= Konečná výše daně
Konečná výše daně – zaplacené zálohy	= doplatek/přeplatek daně

Zdroj: vlastní zpracování

Další tabulka 3 demonstuje, jak příjmy plynoucí z kryptoměn, jsou kategorizovány k určitým činnostem a paragrafům DPFO. Tabulka 4 shrnuje nejvýznamnější činnosti spojené s kryptoměnami a jejich dopad na daňové zatížení 15 % či 23 %, odvody ZP a SP včetně případného vlivu DPH. Těžba skrz zprostředkovatele podléhá DPH, avšak u vlastní těžby to není jasně stanoveno.

Tabulka 3: Paragrafů s jednotlivými druhy příjmů a činností

§	Příjem	Činnost	Komentář
6§	Ze závislé činnosti	Kryptoměnový příjem ze zaměstnání	Získání vyšší hodnoty při směně, rozdíl zdaněn v § 10 ZDP
7§	Ze samostatné činnosti	Směna kryptoměny za fiat měnu či jinou kryptoměnu	Nutno mít v obchodním majetku
		Těžba kryptoměn	Nezbytnost živnostenského oprávnění
		Kryptoměnový příjem z pořízení zboží a služeb	Peněžní i nepeněžní úplatu nutno zdanit
10§	Ostatní – správa vlastního majetku	Směna kryptoměny za fiat měnu či jinou kryptoměnu	Nelze mít v obchodním majetku
	Bezüplatný příjem	Bezüplatné získání kryptoměny	Bezüplatné příjmy, jež nejsou osvobozeny odst. 3 písm. c) ZDP

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 4: Odvodové zatížení činností dle paragrafů

Zařazení	Vykonávání	DPFO 15%	DPFO 23%	SP a ZP	DPH 21%
7 §	Obchodník	ANO	ANO	ANO	-
	Těžba kryptoměn	ANO	ANO	ANO	ANO
10 §	Správa vlastního majetku	ANO	ANO	-	-

Zdroj: vlastní zpracování

6.2 Výpočet daně z příjmů právnických osob

Třetí kapitola pojednává o dani z příjmů právnické osoby. V první řadě PO určí výsledek hospodaření (dále také VH) před zdaněním jako rozdíl celkových výnosů a celkových nákladů. VH dále snižuje o příjmy, které nejsou předmětem daně, osvobozené od daně a příjmy, jež jsou součástí samostatných základů daně. Naopak VH je navýšeno o výdaje s těmito příjmy související a výdaje, které nejsou nutné na dosažení, zajištění či udržení zdanitelných příjmů. Dále je VH upraven o rozdíl mezi daňovými a účetními odpisy. V poslední řadě dojde k úpravám dle § 23, jenž určuje položky zvyšující a snižující hospodářský výsledek. Dodržením výše popsaného postupu je získán ZÁKLAD DANĚ (dále také ZD) či daňová ztráta. ZD je dále snížen o odčitatelné položky, poskytnuté dary (max. 30%) a jiné specifické úpravy. Upravený ZD je zaokrouhlen na celé tisíce Kč dolů a vynásoben sazbou daně (19 %). Je získána daň, jenž může být ponížena o slevy na dani. Doplatek či přeplatek je zjištěn rozdílem daňové povinnosti a již uhrazených záloh.

Tabulka 5: Znázornění výpočtu daně z příjmů právnických osob

celkové výnosy – celkové náklady	= VH před zdaněním
- Příjmy, které nejsou předmětem daně (§ 18 odst.) + Výdaje s nimi související (§ 23 odst. 5)	= ZÁKLAD DANĚ nebo DAŇOVÁ ZTRÁTA
- Příjmy osvobozené od daně (§ 19) + Výdaje s těmito příjmy související (§ 23 odst. 5)	
- Příjmy, které jsou součástí samostatných základů daně pro zdanění sazbou dle § 36 nebo § 21 odst. 4 + Výdaje s těmito příjmy související (§ 23 odst. 4 písm. a,b)	
+ Výdaje, které nejsou nezbytně nutné na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů (viz § 24 – jsou a § 25 – nejsou nezbytně nutné)	
+/- Rozdíl mezi daňovými (§ 26 - § 33) a účetními odpisy	
+/- Další úpravy dle § 23 zvyšující/snižující VH	= ZÁKLAD DANĚ snížený o položky odčitatelné od ZD
- OČÍTELNÉ POLOŽKY - daňová ztráta (max 5 zdaňovacích období) - 100 % výdajů vynaložených při realizaci VaV	
- hodnota poskytnutých darů dle § 20 odst. 8	= upravený základ daně
- 30 % ze základu daně upraveného o položky dle § 34 u poplatníků, kteří nejsou založeni nebo zřízeni za účelem podnikání (§20 odst. 7)	
ZAOKROUHLNÍ na celé tisíce Kč dolů	= zaokr. základ daně
Zaokrouhlený ZD * sazba daně	= DAŇ Z PŘÍJMŮ
SLEVY NA DANI DLE § 35 - 18. 000 Kč nebo 60.000 Kč za zance se zdravotním postižením - polovina daně u poplatníků s min 25 zanci + 50 % zdravotně postižených - registrační pokladny	= DAŇ Z PŘÍJMŮ PO po slevách (celková daňová povinnost)
Daňová povinnost – zaplacené zálohy (§ 38a)	= DOPLATEK/ PŘEPLATEK daně

Zdroj: vlastní zpracování

6.3 Výpočet daně z přidané hodnoty

Čtvrtá kapitola se věnuje dani z přidané hodnoty. Povinnost stát se osobou povinnou k DPH nastává v případě, že v 12 po sobě jdoucích měsících ekonomický subjekt obdrží úplatu za svou ekonomickou činnost (přijata zdanitelná plnění) v zákonné výši aktuálně 1 000 000 Kč. Pojem úplata chrání subjekty, kteří mají vysoké pohledávky, jež nejsou hrazeny.

Princip fungování DPH je popsán na modelovém příkladu, kdy platby probíhají v kryptoměnách (zde Litecoin, kurz z 13. 3. 2022), ale vyčíslení je i v Kč. Osoba povinná k dani uhrazuje při nákupu ekonomických služeb či zboží DPH na vstupu (2 100 Kč). Naopak při prodeji svých služeb či zboží přijímá úplatu včetně navýšení o DPH na výstupu (3 150 Kč či 1,29 LTC). Rozdíl mezi DPH na vstupu a na výstupu (1 050 Kč či 0,43 LTC = vlastní daň) tvoří vlastní daň, převyšuje-li DPH na výstupu, nebo nadměrný odpočet (2 100 Kč či 0,86 LTC = nadměrný odpočet) při převyšujícím DPH na vstupu. Předpokladem je, že těžař nemá žádné DPH na vstupu. Stát využívá subjekty podléhající DPH jako prodlouženou ruku státu při výběru daně. Zákonitost fungování DPH je znázorněna v tabulce 6.

Tabulka 6: Princip fungování daně z přidané hodnoty

	Těžař		Osoba povinná k dani			
	výstup	LTC	vstup	LTC	výstup	LTC
cena bez DPH	10 000 Kč	4,1	10 000 Kč	4,1	15 000 Kč	6,15
DPH 21 %	2 100 Kč	0,86	2 100 Kč	0,86	3 150 Kč	1,29
vlastní daň/ nadměrný odpočet	2 100 Kč	0,86	2 100 Kč	0,86	3 150 Kč	1,29
			1 050 Kč		0,43	

Zdroj: vlastní zpracování

7 Podnikatelský plán subjektu FD

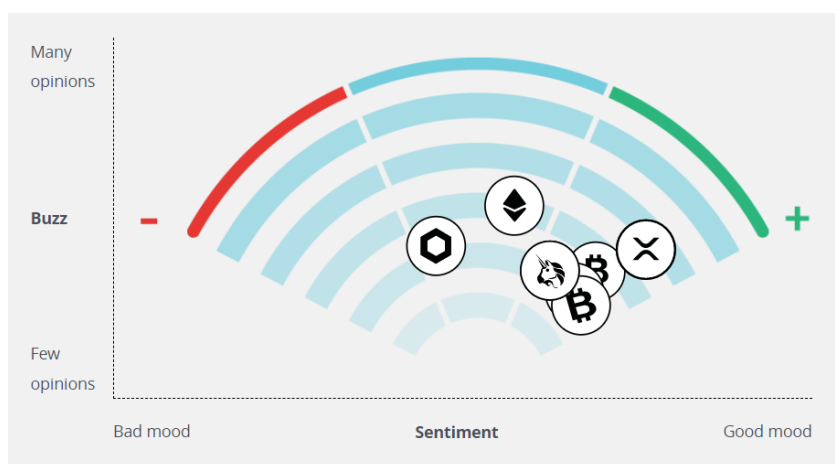
Podnikatelský plán je ve svém rozsahu značně zkrácen z důvodu zachování obchodního tajemství a specifických postupů, na které si subjekt FD nárokuje právo.

7.1 První varianta

Subjekt FD se rozhodl podnikat jako osoba samostatně výdělečně činná. Je si jistý, že sám je schopen se pouze věnovat směně kryptoměn na fiat měnu či za jiné kryptoměny a být traderem (obchodníkem). Do svých primárních pilířů taktiky jako mnozí jiní obchodníci řadí:

- Vymezení oblasti podpory a odporu z cenového grafu, jedná se o místa s vysokou pravděpodobností reakce
- Levný nákup kryptoměny a její drahý prodej (časový horizont minut, hodin, dnů či týdne)
- Užití finanční páky (obchodování se swapy, spready a CFD kontrakty)
- Sledování tweetů a výroků „velryb“, které značně ovlivňují trh (Elon Musk, Warren Buffett, George Soros, Carl Icahn, John Bogle, Peter Lynch, Benjamin Graham) na bisonapp.com a dalších
- Studování tematických online platforem (investing.com, cnn.com, rozbiteprasadko.cz, investtree.cz)
- Sledování Youtube kanálů (Raishiz Crypto, Bitcoinovej Kanál, Eddie Moon, Crypto Banter)

Schéma 5: Cryptoradar

Zdroj: bisonapp.com/en/cryptoradar/

Pro své technické analýzy využívá portál TradingView a další obchodně-analytické platformy od brokerů jako xStation nebo MetaTrader. Při rozhodování o obchodu se orientuje dále dle patternů (svíčkové formace, jenž naznačují signály budoucího vývoje trhu pro otevření a uzavření pozic) jako je klasická trendová linie, single (123gap) nebo triangle. Dále využívá indikátorů např. objem obchodů, klouzavé průměry, trendové indikátory, oscilátory a další.

Své obchodování hodlá provádět skrz burzu Coinbase, Crypto.com, Binance a další ověřené brokery XTB, eToro a Plus500. Ve svých osobních kalkulacích počítá subjekt FD s členskými a zprostředkovatelskými poplatky, jež nejsou z jejich povahy věci v práci konkrétně vyčísleny.

Své příjmy odhaduje na 1 800 000 až 3 600 000 Kč a skutečně vynaložené náklady okolo 800 000 Kč. Subjekt FD v roce 2022 bude disponovat ve svém ekonomickém životě následujícím:

Odčitatelné položky:

- Bezúplatné dárčovství krve 2x = 6 000 Kč
- Životní pojištění 24 000 Kč za rok
- Penzijní pojištění 24 000 Kč za rok
- Úroky z hypotéky 30 000 Kč za rok
- Daruje příspěvek v kryptoměně na podporu hendikepovaných dětí (hodnota daru 3 000 Kč ke dni darování)

Slevy na dani z příjmů FO:

- Sleva na manželku na mateřské dovolené
- Sleva za první a druhé dítě
- Sleva za umístění 5letého dítěte do mateřské školky

Využívaný software:

- pro úschovu kryptoměn: Ledger Vault a Digital assetss Fidelity
- pro platby kryptoměnou: Coinomi a BitPay

Základní hardwarové vybavení:

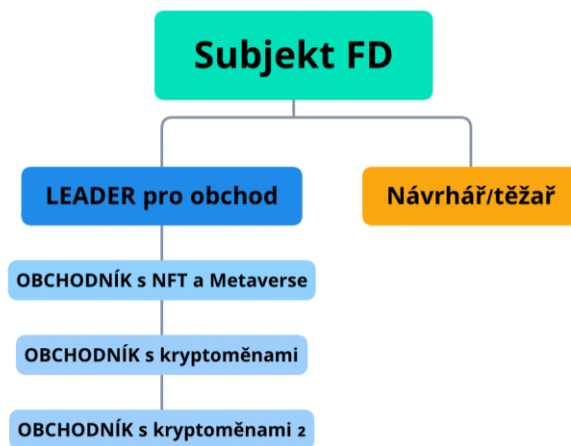
- Dell XPS7390 13" InfinityEdge Touchscreen Laptop = 27 000 Kč
- HP Omen 870-213w Desktop PC = 45 000 Kč
- Gaming Hexblade, herní klávesnice, Cherry MX Silent Red = 2 000 Kč
- Trust Vxxx Rechargeable Ergonomic Wireless Myš = 1 300 Kč
- 2 x 35" LG Ultrawide 35WN75C-B obrazovka = 23 000 Kč

7.2 Druhá varianta

Subjekt FD vnímá velkou příležitost ve využití týmové práce. Za předpokladu pozitivně se vyvíjejících prvních měsíců, hodlá vybudovat společnost s ručením omezeným. Nově vzniklá právnická osoba má za cíl: obchodovat s nejvíce trendy digitálním aktivem. Pro společnost je tak klíčové, mít doslova živý obraz o dění na trhu.

Personálně bude společnost tvořena 5 zaměstnanci a subjektem FD, kdy 4 pracovníci se soustředí převážně na obchod a 1 na výrobu digitálních aktiv. V rámci zachování diverzity jsou obě sekce obchodu a těžby dále rozděleny. Konkrétně u obchodu se 60 % činností koncentruje čistě na obchod s kryptoměnami a zbývajících 40 % je určeno na obchod s NFT a Metaverse (virtuální svět, kde dochází k interakci uživatelů, prostor pro obchodování s herními předměty). Ve výrobě je činnost rozdělena na cloudovou+pool těžbu a digitální uměleckou tvorbu v poměru 1:3. Pracovní náplní Návrháře/těžaře je obsluha těžební techniky a dále tvorba světů v Metaverse na zakázku či tvorba kolekcí NFT, dle aktuální situace. Schéma číslo 6 zobrazuje plánovanou organizační strukturu společnosti.

Schéma 6: Organizační struktura společnosti

Zdroj: vlastní zpracování

7.2.1 Strategie

Obchodní strategie vychází ze stejných obchodních taktik, které jsou uvedeny u první varianty podnikatelského záměru, doplněna o individuálně preferované způsoby jednotlivých zaměstnanců.

U NFT společnost plánuje nakupovat mystery boxy z Binance.com, získaná NFT částečně prodá na Opensea.io, Pancakeswap.finance či Biswap.org. Dále se snaží

vyhledat podhodnocené NFT. Z hlediska Metaverse společnost bude tvořit světy na zakázku na platformách Decentraland.org a Highstreet.market.

Celkově těžba má sloužit pouze jako doplňující činnost. Subjekt FD rozdělil svůj plán na „dražší“ a „levnější“, dle toho, zda se mu povede do začátku sehnat investora, pro dražší vybavení. Těžba v poolu probíhá buď pomocí dvou těžebních věží Profi Mining farma – 60x 3060TI NON LHR 3400 MH/s nebo pomocí Radeon RX 6900 XT XTREME WATERFORCE WB 16G obojí skrz platformu Binance. Vysoká potřeba elektřiny je zajištěna specifickou smlouvou s dodavatelem elektřiny, podobně je tak sjednáno u připojení k internetu. Co se týče těžby v cloudu využívá Trustmining platformu.

7.2.2 Komunikace

Komunikace uvnitř společnosti bude probíhat především prostřednictvím MS Teams a sdílením dat skrz Windows 365. Každodenní porady týmů a vedení společnosti zajišťují sdělování nejaktuálnější situace na trhu včetně její analýzy a následné strategie budoucích kroků. Jednou za 2 týdny je pro zaměstnance plánován vzdělávací workshop ohledně novinek ze světa kryptoměn a současného vývoje trhu, včetně pohledů expertů. K vnější komunikaci jsou využívány Discord a Telegram skupiny.

7.2.3 Kapitálová náročnost

Základní kapitál s.r.o. je rozložen na část v českých korunách a kryptoměny ETH a BTC (61 000 Kč a 860 000 Kč k 26. 2. 2022). Nutné technické vybavení společnosti je vyčísleno v tabulce číslo 7. Společnost opět uvádí dvě možnosti pro počáteční výdaje, záleží zde na vývoji ekonomické situace podniku. Počáteční výdaje jsou rozděleny na zbytné a postradatelné. Za postradatelné je považované hardwarové vybavení pro těžbu, neboť těžba je považována v rámci obchodní strategie podniku pouze za podpůrnou činnost. S tím se pojí i možnost těžit v cloudu, kdy není vyžadováno žádné hardwarové vybavení a v tento okamžik by společnost využila levnějšího plánu. Naopak pokud by společnost vyhodnotila situaci jako slibně se vyvíjející, dle jejích interních postupů, využila by dražšího plánu. K pozitivnímu vnímání budoucí situace slouží rovněž fakt z léta roku 2021, kdy zákaz těžby v čínské oblasti S'-čchuanu znamenal ukončení 90% těžby kryptoměn v zemi, což znamenalo obecný pokles nákladů na těžbu. Dalším pomyslným vodítkem jsou pro společnost „fake news“ o zákazech používání kryptoměn v různých zemích, či spekulace nad jednáními centrálních bank ohledně monetární politiky (př. jednání FED, nebo přijetí kryptoměn v Turecku)

Tabulka 7: Počáteční výdaje společnosti

	DRAŽŠÍ PLÁN		LEVNĚJŠÍ PLÁN	
	bez DPH	DPH	bez DPH	DPH
Založení společnosti	11 000 Kč	13 310 Kč	11 000 Kč	13 310 Kč
pronájem prostorů	120 000 Kč	25 200 Kč	120 000 Kč	25 200 Kč
Stolní počítače	360 000 Kč	75 600 Kč	360 000 Kč	75 600 Kč
Kancelářský nábytek	80 000 Kč	16 800 Kč	80 000 Kč	16 800 Kč
Monitory	184 000 Kč	38 640 Kč	184 000 Kč	38 640 Kč
Příslušenství k počítači	32 000 Kč	6 720 Kč	32 000 Kč	6 720 Kč
Webové stránky	10 000 Kč	2 100 Kč	10 000 Kč	2 100 Kč
Projektor	15 000 Kč	3 150 Kč	15 000 Kč	3 150 Kč
Tiskárna	25 000 Kč	5 250 Kč	25 000 Kč	5 250 Kč
Radeon RX 6900 XT XTREME WATERFORCE WB 16G			470 000 Kč	98 700 Kč
Profi Mining farma – 60x 3060TI NON LHR	5 000 000 Kč	1 050 000 Kč		
CELKEM	5 837 000 Kč	1 236 770 Kč	1 307 000 Kč	285 470 Kč
	7 073 770 Kč		1 592 470 Kč	

Zdroj: vlastní zpracování

7.2.4 Mise a vize podniku do budoucna

Mise společnosti tkví v zapojení se do nejvíce modernizujícího odvětví, které poskytuje celému světu neomezené možnosti v rámci obchodu, virtuálního života a sbírání umění na velké vzdálenosti, aniž by se, kdy museli setkat s jejich obchodními partnery nebo tvůrci. Bezpečnost odvětví je založena na kontrole všech zapojených zařízení do ověřování a držby celé účetní knihy daného aktiva.

Firma hodlá do 5 let splatit své závazky vůči investorům, dosáhnout stabilního počtu zaměstnanců a vytvoření vlastní kryptoměny včetně 10 nových kolekcí NFT. Svá rezervní aktiva stablecoiny (měny států ve virtuální měně, menší poplatky za převod a rychle převoditelné) a virtuální zlato (PAXG, XAUT, wDGLD, PMGT) udržuje z 70 % v chladných peněženkách a 30 % rozděluje do platform zaměřených na půjčky.

7.2.5 Plánované účetní operace

Subjekt FD si je dobře vědom, že v rámci společnosti bude nezbytné vést podvojně účetnictví. Aktuálně je již schopen vyjmenovat několik zamýšlených operací. Dle informací od subjektu FD jsou účetní případy doplněny o související účetní případy v tabulkách číslo 8 a 9. Účetní tabulky obsahují pět sloupců, kdy první obsahuje popis účetního případu, další množství kryptoměny, pokud na ni příklad odkazuje a o jakou se jedná kryptoměnu. Poslední dva sloupce jsou věnované vyčíslení v českých korunách včetně účetních předkontací. Obě tabulky jsou rozděleny do logických úseků dle řešené

problematiky v oblasti kryptoměn. Společnost účtuje metodou A a úbytek z evidence provádí metodou FIFO. Rovněž tyto tabulky slouží jako podkladový materiál pro výpočet daně z příjmů a DPH společnosti. Tabulka číslo 10 pojednává o pohybech kryptoměn v návaznosti na zmíněné účetní případy. První sloupec odkazuje na účetní případ, který se týká buď pouze Bitcoinu a Etherea či obou najednou. Obě kryptoměny popisují tři sloupce o množství, které bylo v pohybu, za jaký kurz a jaká část v přepočtu na koruny byla na sklad připsána nebo odečtena. Skladem se rozumí kryptoměnová peněženka společnosti. Na řádku celkem je uvedeno konečné množství daných druhů kryptoměny, jejich kurzu a celkové hodnoty v českých korunách. Názvy účtů jsou uvedeny v seznamu zkratk.

Tabulka 8: Část plánovaných účetních operací I.

Operace:	Množství:	Měna:	Částka: (Kč)	Účtování:	
Počáteční stav BTC	1	BTC	860 000 Kč	132b	701
Počáteční stav ETH	1	ETH	61 000 Kč	123e	701
Nákup a prodej kryptoměn					
FAP – za nákup BTC	0,01163	BTC	10 000 Kč	131b	321
DPH (21 %)			2 100 Kč	343	321
VBÚ – úhrada FAP za nákup BTC			12 100 Kč	321	221
Transakční poplatky spojené s převodem BTC			10 000 Kč	131b	321
INT – zařazení nakoupených BTC do evidence	0,01163	BTC	22 100 Kč	132b	131b
FAV – za prodej BTC	0,01163	BTC	17 442 Kč	311	604b
a ETH	0,16393	ETH	11 475 Kč	311	601e
DPH (21%)			6 073 Kč	311	343
VBÚ – příjem za prodej na FAV BTC a ETH			34 990 Kč	221	311
INT – úbytek BTC	0,01163	BTC	10 000 Kč	504b	132b
úbytek ETH	0,16393	ETH	10 000 Kč	583e	123e
Kryptoměny získané vlastní činností					
VBÚ – nákup softwaru na digitální tvorbu			100 000 Kč	041	221
– platba nákladů za elektřinu			5 000 Kč	502	221
– zaplacení nájemného pro těžbu v cloudu v Kč			12 000 Kč	518	221
– úhrada členského poplatku na 1 měs. v těžebním poolu v Kč			11 000 Kč	548	221
INT – zařazení softwaru do evidence			100 000 Kč	013	041
INT – měsíční odpisy hardware			13 056 Kč	551	082
INT – zaevidování vytěžených 12 j. ETH:					
ETH skrz cloud	6	ETH	366 000 Kč	123e	583e
prostřednictvím těžebního poolu	6	ETH	366 000 Kč		
Mzdové náklady (2 složky) zaměstnancům pracujících na těžbě			480 000 Kč	521	331
VBÚ – výplata minimální mzdy v Kč			129 600 Kč	331	221
Výplata naturální mzdy v ETH	5,67039	ETH	350 400 Kč	331	601e
INT – výdej vyplacené naturální mzdy ETH	5,67039	ETH	289 587 Kč	583e	123e
Doklad o použití – odvod DPH z naturální mzdy (21%) hned uhrazen			60 813 Kč	583e	343

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 9: Část plánovaných účetních operací II.

Operace:	Množství:	Měna:	Částka: (Kč)	Účtování:	
Kryptoměny ve formě platidla za služby, výrobky či zboží					
FAV – za tvorbu digitálního světa	1	BTC	1 500 000 Kč	311	602s
DPH (21%)			315 000 Kč	311	343
FAP – za hardware	0,5	BTC	430 000 Kč	042	321
DPH (21%)			90 300 Kč	343	321
INT – přijatá platba BTC	1	BTC	1 815 000 Kč	132b	311
– poskytnutá platba BTC	0,5	BTC	520 300 Kč	321	132b
Ostatní operace:					
Získané dividendy v BTC	1,2	BTC	1 044 000 Kč	132b	665
Přijatý dar v BTC	3	BTC	2 550 000 Kč	132b	648
Poskytnutý dar v BTC	0,5	BTC	437 442 Kč	543	132b
Odvod DPH (21%)			91 863 Kč	543	343
Manko v BTC	0,0001	BTC	150 Kč	549	132b
Přebytek v ETH	1	ETH	61000	123e	648
Směna BTC na fiat měnu (CZK)	0,5	BTC	750 000 Kč	504b	132b
VBÚ – přírůstek fiat měny			750000	221	604
Směna 0,49 BTC na 238,2 j. ETH				123e	132b
Konečný stav BTC zboží	4,2	BTC	3 594 000 Kč	702	132b
Konečný stav ETH výrobek	15,05500	ETH	925 848 Kč	702	123e

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 10: Skladové pohyby kryptoměn

FIFO BTC				FIFO ETH		
	Množství:	Kurz:	Částka: (Kč)	Množství:	Kurz:	Částka: (Kč)
Počáteční stav	1	860 000	860 000 Kč	1	61 000	61 000 Kč
nákup BTC	0,011628	855 000	9 942 Kč			
prodej BTC a ETH	-0,01163	860 000	-10 000 Kč	-0,16393	61 000	-10 000 Kč
Vytěžené ETH				12	62 000	744 000 Kč
Výplata natur. Mezd				-5,67039	61 795	-350 400 Kč
příjem za tvorbu digitálního světa	1	1 500 000	1 500 000 Kč			
úhrada za hardware	-0,5	860 000	-430 000 Kč			
Získané dividendy v BTC	1,2	870 000	1 044 000 Kč			
Přijatý dar v BTC	3	850 000	2 550 000 Kč			
Poskytnutý dar v BTC	-0,5	874 884	-437 442 Kč			
Manko v BTC	-0,0001	1 500 000	-150 Kč			
Přebytek v ETH				1	61 000	61 000 Kč
Směna BTC na fiat měnu (CZK)	-0,5	1 500 000	-750 000 Kč			
Směna 0,49 BTC na 238,2 j. ETH	-0,49	1 500 000	-735 000 Kč	6,889319	61 000	420 248 Kč
CELKEM	4,2	855 714	3 594 000 Kč	15,055	61 498 Kč	925 848 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

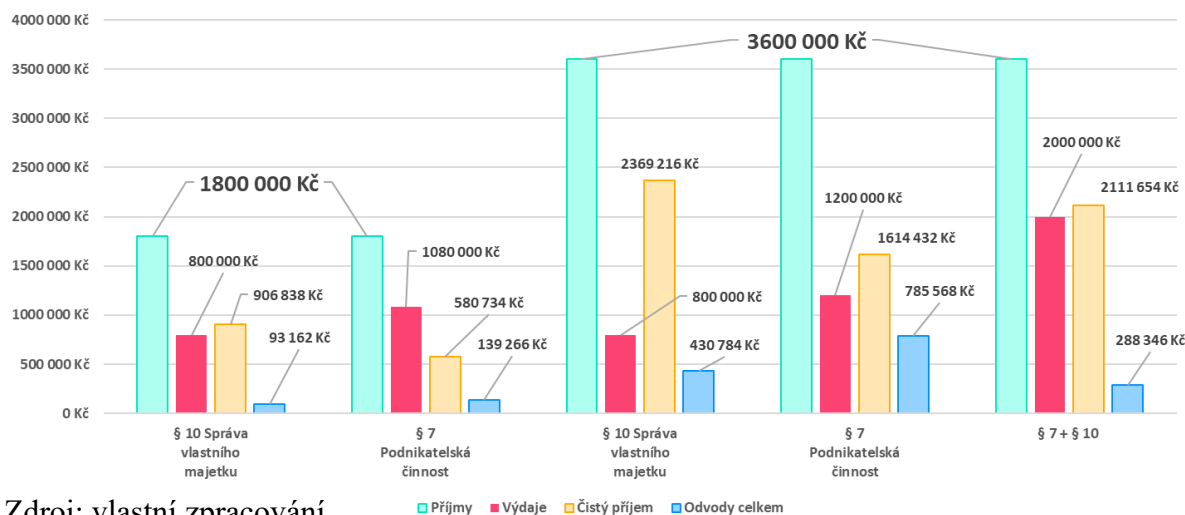
8 Pojetí v rámci daně z příjmu fyzických osob

Zdanění první varianty podnikatelského záměru je rozebráno na základě dodatečných informací v následující tabulce 11. Jelikož se subjekt FD jako samostatná fyzická osoba zabývá pouze směnou kryptoměn, má možnost využít zdanění dle §10 či §7. Jsou zde uvedené dvě varianty v případě pesimistických vyhlídek s příjmy 1 800 00 Kč za rok a optimistických s příjmy 3 600 000 Kč. Tabulka uvádí veškeré odčitatelné položky včetně slev na dani, které autorka uvedla v části Podnikatelský plán.

Nespornou výhodou §10 je, že nepodléhá ani ZP či SP, avšak subjekt FD dobrovolně odvádí minimální zálohy vyměřené na rok 2022 pro ZP (měsíčně 2 627 Kč) a SP (měsíčně 2 841 Kč). Nevýhodou je nemožnost uplatnit výdaje 60 % paušálem jako tomu je u §7. Naopak zdanění čistě v §7 sebou nese povinnost odvést 13,5 % na ZP, 29,2 % na SP. Nehledě na zvolený paragraf celý příjem podlehne 23 % dani při překročení limitu. Do roku 2021 solidární dani 7 % podléhaly pouze příjmy ze závislé činnosti a podnikání, ale aktuálně 23 % dani podléhají i kapitálové a pasivní příjmy, tudíž i § 10. Výpočet daně z příjmů FO dodržuje pokyny metodiky, dále základ daně pro 23 % je rozdílem ZD sníženého o odčitatelné položky a 48násobku průměrné mzdy pro rok 2022. Základ pro ZP a SP je polovinou rozdílu příjmů a výdajů. Odvody celkem jsou sumou daně po slevách, ZP a SP. Čistý příjem je rozdílem dílčího základu daně a odvodů celkem.

Vždy záleží na preferencích daňového subjektu. Pokud je subjekt FD čistě orientovaný na co nejnížší odvody, stává se pro něj výhodnější danit dle §10 i přes fakt, že jeho skutečně vynaložené výdaje nedosahují výše paušálních dle §7. Pokud subjekt FD preferuje nízké zdanění a je sociálně orientovaný může využít i §7.

Schéma 7: Grafické porovnání zdanění v §10 a §7

Zdroj: vlastní zpracování

V případě příjmů 1 800 000 Kč není rozdíl v odvodech tak markantní jako při příjmech 3 600 000 Kč. Doporučením pro subjekt v tomto ohledu je využít výhod obou paragrafů. Příjmy v hodnotě 2 000 000 Kč zdanit dle §7 a využít tak nejvyššího možného paušálu a zbylých 1 600 000 zdanit dle §10 s využitím skutečně vynaložených výdajů. Daňový základ by byl rapidně snížen na 1 600 000 Kč, čistý příjem by byl 2 111 654 Kč a odvody celkem by dosahovaly na 288 346 Kč. Čistý příjem je v tomto případě zkreslen paušálním výdajem, bez započtení paušálu dosahuje **2 511 654 Kč**. Dalším návrhem pro subjekt FD je navýšit stávající odečitatelné položky či využití dalších jako jsou zkoušky ověřující další vzdělávání apod.

Tabulka 11: Výpočet daně z příjmů fyzických osob

	§ 10 Správa vlastního majetku	§ 7 Podnikatelská činnost	§ 10 Správa vlastního majetku	§ 7 Podnikatelská činnost	§ 7 + § 10
Příjmy	1 800 000 Kč	1 800 000 Kč	3 600 000 Kč	3 600 000 Kč	3 600 000 Kč
Výdaje	800 000 Kč	1 080 000 Kč	800 000 Kč	1 200 000 Kč	2 000 000 Kč
Dílčí základ daně	1 000 000 Kč	720 000 Kč	2 800 000 Kč	2 400 000 Kč	1 600 000 Kč
Odečitatelné položky	87 000 Kč	87 000 Kč	87 000 Kč	87 000 Kč	87 000 Kč
Hodnota darů	9 000 Kč	9 000 Kč	9 000 Kč	9 000 Kč	9 000 Kč
Životní pojištění	24 000 Kč	24 000 Kč	24 000 Kč	24 000 Kč	24 000 Kč
Penzijní pojištění	24 000 Kč	24 000 Kč	24 000 Kč	24 000 Kč	24 000 Kč
Úroky z hypotéky	30 000 Kč	30 000 Kč	30 000 Kč	30 000 Kč	30 000 Kč
ZD snížený o OP	913 000 Kč	633 000 Kč	2 713 000 Kč	2 313 000 Kč	1 513 000 Kč
Základ daně pro 15%	913 000 Kč	633 000 Kč	1 867 728 Kč	1 867 728 Kč	1 513 000 Kč
Základ daně pro 23%			845 272 Kč	445 272 Kč	0 Kč
Sazba 23%			194 413 Kč	102 413 Kč	
Daň před slevami	136 950 Kč	94 950 Kč	474 572 Kč	382 572 Kč	226 950 Kč
SLEVY NA DANI	109 404 Kč	109 404 Kč	109 404 Kč	109 404 Kč	109 404 Kč
Sleva na poplatníka	30 840 Kč	30 840 Kč	30 840 Kč	30 840 Kč	30 840 Kč
Sleva na manželku	24 840 Kč	24 840 Kč	24 840 Kč	24 840 Kč	24 840 Kč
Sleva na 1. dítě	15 204 Kč	15 204 Kč	15 204 Kč	15 204 Kč	15 204 Kč
Sleva na 2. dítě	22 320 Kč	22 320 Kč	22 320 Kč	22 320 Kč	22 320 Kč
Sleva na školku	16 200 Kč	16 200 Kč	16 200 Kč	16 200 Kč	16 200 Kč
Daň po slevách	27 546 Kč	-14 454 Kč	365 168 Kč	273 168 Kč	117 546 Kč
Základ pro ZP a SP		360 000 Kč		1 200 000 Kč	400 000 Kč
ZP 13,5%	31 524 Kč	48 600 Kč	31 524 Kč	162 000 Kč	54 000 Kč
SP 29,2%	34 092 Kč	105 120 Kč	34 092 Kč	350 400 Kč	116 800 Kč
Čistý příjem	906 838 Kč	580 734 Kč	2 369 216 Kč	1 614 432 Kč	2 111 654 Kč
Odvody celkem	93 162 Kč	139 266 Kč	430 784 Kč	785 568 Kč	288 346 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

9 Pojetí v rámci daně z příjmu právnických osob

Výpočet daně z příjmu právnických osob je zpracován ve třech variantách. Řádek výsledku hospodaření je představován součtem Celkových výnosů a přijatých darů ponížený o vynaložené celkové náklady. Výsledek hospodaření je dále ponížen o sumu nezahrnovaných příjmů a rozdílu daňových a účetních odpisů. Takto upravený VH je označen jako Základ daně, z jehož zaokrouhlení je vypočtena daň 19 %. Prostředky, které zůstanou společnosti k dispozici, jsou označeny jako disponibilní VH neboli rozdíl mezi výsledkem hospodaření a daní.

Tabulka 12: Variantní výpočty daně z příjmu PO

	DRAŽŠÍ PLÁN	LEVNĚJŠÍ PLÁN	POROVNÁNÍ S FO
VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	5 010 000 Kč	4 650 000 Kč	4 150 000 Kč
Celkové výnosy	11 160 000 Kč	5 900 000 Kč	3 600 000 Kč
Celkové náklady	8 700 000 Kč	3 800 000 Kč	2 000 000 Kč
přijaté dary	2 550 000 Kč	2 550 000 Kč	2 550 000 Kč
NEZAHRAVNOVANÉ PŘÍJMY	462 442 Kč	462 442 Kč	462 442 Kč
Poskytnuté dary	437 442 Kč	437 442 Kč	437 442 Kč
pohoštění na vánočním večírku	20 000 Kč	20 000 Kč	20 000 Kč
Nesmluvní pokuta	5 000 Kč	5 000 Kč	5 000 Kč
Manko	150 Kč	150 Kč	150 Kč
ROZDÍL DAŇ. A UCE. ODPISŮ	- 23 333 Kč	- 23 333 Kč	- 23 333 Kč
Daňové odpisy	156 667 Kč	156 667 Kč	156 667 Kč
Účetní odpisy	180 000 Kč	180 000 Kč	180 000 Kč
ZÁKLAD DANĚ	5 449 109 Kč	5 089 109 Kč	4 589 109 Kč
ZAOKROUHLENÝ ZD	5 449 000 Kč	5 089 000 Kč	4 589 000 Kč
Daň 19 %	871 840 Kč	814 240 Kč	734 240 Kč
DISPONIBILNÍ VH	4 138 160 Kč	3 835 760 Kč	3 415 760 Kč

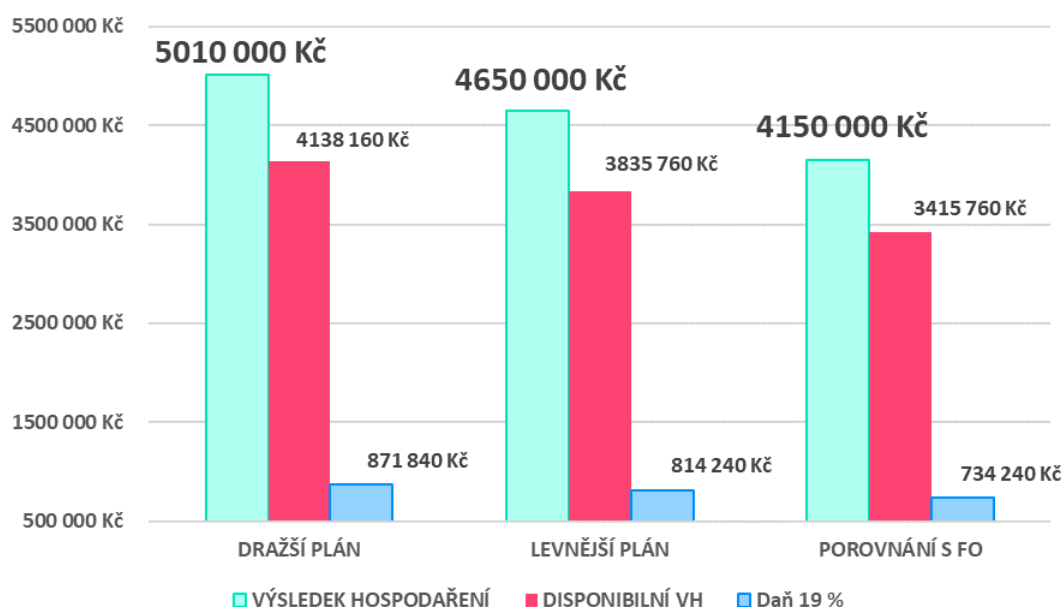
Zdroj: vlastní zpracování

Jednotlivé varianty představují situaci, kdy se podnik rozhodl pro dražší nebo levnější kapitálovou náročnost. Poslední sloupec poukazuje na srovnání, kdy je společnost schopna vygenerovat stejné výnosy jako by byl schopen vyprodukovat subjekt FD samostatně. Zde je patrné, že za stanovených interních podmínek, je společnost schopna dosáhnout o necelý milion vyšších volných prostředků. Avšak je nutné podotknout, že prostředky zůstávají ve společnosti a v případě rozdělení podílu na zisku, by jeho ziskatel musel tento příjem zdanit jako fyzická osoba.

Doporučením v rámci nejen optimalizace daňové povinnosti právnické osoby, ale i motivace pracovníků, se jeví využití zaměstnaneckých benefitů. Za nejprůhodnější, osvobozené od daně, lze považovat:

- příspěvek na penzijní připojištění a životní pojištění (max. 50 000 Kč ročně)
- příspěvek na stravování
- vzdělávání a rekvalifikaci
- pitná voda na pracovišti

Schéma 8: Grafické shrnutí variant daně z příjmů PO

Zdroj: vlastní zpracování

Další, avšak již méně výhodné, neboť podléhají dani a zvyšují zároveň odvody ZP a SP, jsou firemní benefity typu:

- příspěvek na dopravu do místa výkonu práce
- sick days
- firemní auto pro soukromé účely
- proplacení pohonných hmot pro soukromé účely
- zaplacení přechodného ubytování zaměstnance
- výrobky a služby za nižší cenu pro zaměstnance

Firma již plánuje poskytnout dar ve výši 437 442 Kč, avšak horní hranice pro poskytnuté dary je 30 % základu daně. Dle uvedených informací mohla firma svůj dar ztrojnásobit.

Společnost rovněž pracuje v technickém odvětví, ve kterém může provádět výzkum a vývoj. Následně má společnost nárok na snížení základu daně o náklady spojené s výzkumem a vývojem (např. mzdové náklady, materiál či stroje).

Posledním doporučením pro snížení základu daně je zaměstnáním zdravotně postiženého. Firma tím získá nejen slevu, ale i přispěje k začlenění hendikepovaných na trh práce.

10 Pojetí v rámci daně z přidané hodnoty

Ačkoliv subjekt FD jako fyzická osoba překročí limit 1 milion korun přijatých úplat za 12 bezprostředně po sobě jdoucích měsících, nestane se plátcem daně z přidané hodnoty. Jelikož subjekt FD bude jako FO pouze směňovat kryptoměny mezi sebou, a tudíž se jedná o činnost osvobozenou od DPH bez nároku na odpočet. Jako právnická osoba se subjekt FD hodlá dobrovolně přihlásit k dani z přidané hodnoty, jelikož stojí v řetězci plátců. Příložená tabulka níže odkazuje na vstupní náklady, případy z účetnictví, jež byly výše zmíněny a ekonomické činnosti společnosti. Konkrétně obchod s NFT, tvorba světů na zakázku a těžba spadají do předmětu DPH, avšak tento závěr není zcela legislativně vyjasněn a existují spekulace. Společnost v rámci snížení rizika sankcí kalkuluje s povinností odvést daň. Sloupce jsou rozvržené na dražší a levnější plán. V obou případech bude společnost povinna odvést daň z přidané hodnoty, neboť výstup DPH výrazně převyšuje vstup.

Tabulka 13: Odhadované DPH pro právnickou osobu

	DRAŽŠÍ PLÁN		LEVNĚJŠÍ PLÁN	
	vstup	výstup	vstup	výstup
VSTUPNÍ NÁKLADY				
Založení společnosti	2 310 Kč		2 310 Kč	
pronájem prostorů	25 200 Kč		25 200 Kč	
Stolní počítače	75 600 Kč		75 600 Kč	
Kancelářský nábytek	16 800 Kč		16 800 Kč	
Monitory	38 640 Kč		38 640 Kč	
Příslušenství k počítači	6 720 Kč		6 720 Kč	
Webové stránky	2 100 Kč		2 100 Kč	
Projektor	3 150 Kč		3 150 Kč	
Tiskárna	5 250 Kč		5 250 Kč	
Radeon RX 6900 XT XTREME WATERFORCE WB 16G	0 Kč		98 700 Kč	
Profi Mining farma – 60x 3060TI NON LHR	83 306 Kč		0 Kč	
ČÁST ÚČETNĚ ZACHYCENÝCH				
FAP – za nákup BTC	2 100 Kč		2 100 Kč	
FAV - za prodej BTC a ETH		6 073 Kč		6 073 Kč
Odvod DPH z naturální mzdy		60 813 Kč		60 813 Kč
FAV – za tvorbu digitálního světa		315 000 Kč		315 000 Kč
FAP – za hardware	90 300 Kč		90 300 Kč	
Odvod DPH (21%)		91 863 Kč		91 863 Kč
ODHAD Z OBCHODU				
NFT	65 262 Kč	525 000 Kč	21 754 Kč	175 000 Kč
Tvorby světů	39 157 Kč	315 000 Kč	13 052 Kč	105 000 Kč
ODHAD Z TĚŽBY	26 105 Kč	210 000 Kč	8 702 Kč	70 000 Kč
Povinnost k dani/nadměrný odpočet	482 000 Kč	1 523 749 Kč	410 378 Kč	823 749 Kč
	-1 041 749 Kč		-413 371 Kč	

Zdroj: vlastní zpracování

11 Nedanění příjmů z kryptoměn

Samotné chápání kryptoměn není nijak jednoznačně podchyceno. Což představuje problém pro zákonodárce, jenž není schopný sledovat nakládání s kryptoměnami v takovém měřítku, jako je toho schopen u jiných příjmů. Je zřejmé, že legislativa nedokáže držet stejný krok, jaký mají technologické inovace. Neboť k nedostatečné legislativě kryptoměn se přidávají NFT či Metaverse. Opět naprosto neukotvené problematiky, s kterými nejen stát nedokáže právně naložit, ale ani plátcí daně a specializovaní odborníci. Stále dochází pouze ke spekulacím. Z tohoto důvodu je pochopitelné, že poplatník se bude snažit danit své příjmy z kryptoměn a jiných atributů v zemích, jejichž právní úprava je transparentní a v nejlepším případě se jedná o daňově osvobozenou činnost.

Potenciálními zeměmi pro změnu daňové rezidentury jsou Portugalsko, Německo, Malajsie, Švýcarsko, Bělorusko či Singapur. Ve vyjmenovaných se objevují i státy nejen územně ale i ekonomicky blízké České republice. Právě ty představují pro českou legislativu vzor pro zakotvení kryptoměn. Samozřejmě každý stát svou právní úpravu pojal jiným stylem. Portugalsko kryptoměny daňově nezatěžuje u nepodnikajících fyzických osob. Německo uplatňuje stejné pravidlo a přidává podmínku držet kryptoměnu minimálně po dobu jednoho roku. Cestou nejen z hlediska nízkého zdanění kryptoměn ale i celkového osvobození od daně jsou daňové ráje, mezi něž patří Malta, Panama, Kypr či Belize. (sídla mnohých offshorových společností) Dříve byly daňové ráje velmi vyhledávanou destinací z důvodu zajištění anonymity a nízkého daňového zatížení, avšak postupně od tohoto přístupu státy odstupují. Předchází tak častým mezinárodním sporům a soudním řízením, která se pojí s jejich stále nově přicházejícími rezidenty.

Při nezdanění příjmů z kryptoměn na území ČR se poplatník může dopustit trestného činu. Nezdanění zisku do 50 000 Kč není považován za trestný čin a promlčecí lhůta činí pouze 3 roky. Odhalí-li finanční úřad tuto skutečnost, vyměří poplatníkovi daň včetně sankce 20 % penále a 14 % úrok + repo sazba ČNB za každý rok prodlení. Nezdaněný zisk nad 50 000 Kč je už označen jako trestný čin. Poplatníci v České republice sice mohou spoléhat na obecně známou tříletou promlčecí lhůtu, avšak neplatí ve všech případech. Při krácení daně nad 50 000 Kč je uvedena promlčecí lhůta 5 let a poplatníkovi hrozí odnětí svobody na 6 měsíců – 3 roky. V případě zkrácení daňové povinnosti

o 500 000 Kč se promlčecí lhůta prodlužuje na 10 let a trest odnětí svobody je 2–8 let. Pokud dojde ke krácení nad 5 milionů Kč je lhůta až 15 let a trest až 10 let. Při obrovské volatilitě hodnoty kryptoměn se stává bezpečnějším řešením přiznat příjem.

Mnoho poplatníků se domnívá, že díky decentralizované síti, bez jakékoliv zapojení státní autority je jejich nakládání čistě anonymní. V tento okamžik byly bezpečnostní služby států pohotovější než při legislativě, neboť si dobře uvědomují, že anonymní převody jsou ideální k investování terorismu, praní špinavých peněz a jiným nelegálním činnostem. Konkrétně nejsou známe nástroje, kterými dokážou bezpečnostní složky odhalit identitu vlastníka kryptoměny, ale samotný blockchain ukládá veškeré transakční údaje, jež jsou veřejně dostupné všem. Tudíž anonymita je spíše pomyslná než reálná. Rovněž v případě, kdy dojde k přímé interakci kryptoměnové peněženky a osobního bankovního účtu, je identita vlastníka účtu patrná.

Výše zmíněný zákon AML, dříve reguloval převážně poskytovatele peněženek či směnárny, avšak jeho působnost je nově rozšířena. Nový koncept zakazuje anonymní krypto-peněženky a bankovní účty. Zároveň zprostředkovatelé služeb souvisejících s kryptoměnami, budou nuceni hromadit informace o svých zákaznících a příjemcích plateb. Je vysoce pravděpodobné, že podobný krok jako EU bude učiněn globálně a znemožní celkově nabízet anonymní služby.

Pouze trh kryptoměn sahá do hodnoty 2 bilionů dolarů s rostoucí přítomností institucí jako jsou banky či hedge fondy, ale i mnoho dalších hráčů jako jsou směnárny, burzy a těžaři. Současně zdanitelný příjem z kryptoměn je značně podhodnocený, ač mnoho společností začalo nabízet služby pro účetní a daňové účely kryptoměn. Nevěnování státní pozornosti kryptoměnám zvyšuje riziko regulačních, daňových a bezpečnostních mezer. Návrhem pro podchycení daňového výkaznictví je kooperace s:

- Těžební fondy – mají přehled nad novými transakcemi, výměnou za poplatky v kryptoměnách
- Správci kryptoměnových peněženek – mají kontrolu nad kryptoměnami, jež jsou drženy mimo burzu
- Management kryptoměnových platforem a burz – pojímají veškeré převody mezi již existujícími kryptoměnami

12 Diskuse

K závěru neexistující jednotné právní regulace a způsobu vykazování digitálních měn v České republice se přiklání i vědecký článek na Web of Conferences z roku 2021 s názvem, Specifics of Cryptocurrencies from an Accounting, Tax and Financial View in a Globalized Environment. Prozatím se většina literatury odkazuje na stanovisko Ministerstva financí ČR z roku 2018, jehož doporučením je vykazovat digitální měny v rozvaze jako specifickou nehmotnou zásobu oddělenou od běžných zásob, čemuž odpovídá kapitola Účetní pojetí kryptoměn této práce, včetně ocenění, zařazení, evidence a způsobu jejich poklesu.

Diskusní materiál k Digital currency – A case for standard setting activity, který byl zpracován Radou pro australské účetní standardy v prosinci 2016, prohlubuje Sdělení MF ČR z globálního měřítka. Dokument zamítá zahrnutí kryptoměn do peněz a peněžních ekvivalentů. Opírá se o všeobecnou akceptaci, jenž kryptoměny postrádají, a zároveň se nejedná o aktivum regulované a vydávané centrální bankou. Peněžní ekvivalenty jsou charakterizovány malým rizikem změn v hodnotě, avšak kryptoměny mají toto riziko vysoké.

Mezinárodní účetní standardy se ve svých sděleních přiklání k vykazování kryptoměn dle IAS 38 Nehmotná aktiva, v případech nákupu s úmyslem dlouhodobější držby, a IAS 2 Zásoby, jak pro obchod, tak těžbu kryptoměn. Při zachycení v účetnictví je kryptoměna označena za specifickou zásobu s oceněním ve výši pořizovací ceny, případně v tržní hodnotě, pokud je ta nižší, ztráta dopadne do výsledku hospodaření. Subjekt musí zvážit všechny okolnosti držby a určit vhodné účetní řešení, jenž objasní v příloze účetní závěrky.

Ačkoliv IASB (Rada mezinárodních účetních standardů IFRS) se přiklání spíše jako Česká republika klasifikovat kryptoměny coby zásobu, FASB (Rada pro finanční účetní standardy GAAP) považuje kryptoměny za nehmotná aktiva s neomezenou životností. K roku 2020 neexistovala z pohledu GAAP žádná specifická pravidla. Na tuto skutečnost reagoval Americký institut CPA téhož roku vytvořením průvodce s názvem Accounting for and auditing of digital assets. Praktickou neshodou klasifikace dle GAAP je nemožnost zvýšit hodnotu aktiva, i když hodnota stoupne. Současná účetní praxe GAAP vede jen k podhodnocování kryptoměn a zakazuje firmě ukazovat skutečnou hodnotu kryptoměn ve finančních výkazech. Nehledě na přehlížení skutečnosti, že kryptoměny jsou likvidní a tím pádem účetní závěrka dle GAAP nedokáže vykreslit přesný a nezaujatý obraz finanční situace příslušné účetní jednotky.

Tvrzení o zdanění těžby kryptoměn a jejich ziskového investování či obchodování u právnických osob se sazbou 19 %, jenž je využito v diplomové práci, je podpořeno v publikaci z roku 2020 s názvem *Taxation of Digital Financial Assets* zveřejněné na vědecké platformě Springer [link](#).

Z článku *Activities and Operations with Cryptocurrencies and Their Taxation Implications: The Spanish Case* z roku 2019 vyplývá ve shodě s Evropským soudním dvorem, že prodej digitálních měn podléhá dani z přidané hodnoty, a současně je osvobozen. Běžné obchodní operace hrazené v kryptoměnách se tak stávají předmětem DPH, avšak ne směna kryptoměn. Evropská komise v této souvislosti připravuje novou směrnici o neobvyklých skutečnostech ovlivňující DPH, která má za úkol shrnout jednotlivé poznatky členských států. Naopak ohledně těžby se uvádí pouze zatížení z hlediska daně z příjmů nikoliv z hlediska DPH. Z pohledu všeobecných ustanovení může být těžba považována za službu dle § 14 odst 1 Zákona o dani z příjmů a spadat do předmětu DPH, což z hlediska těžby v poolu je jisté, avšak ne pro těžbu vykonávanou subjektem samostatně s vlastním vybavením.

Schéma 9: Ukázka NFT Bored Ape Yacht Club

Zdroj: www.ulcube88.com

Podobný problém se objevuje i u NFT, jeho legislativní ošetření je pouze nepřímé a literatura se pouze zmiňuje o zatížení daně z příjmů nikoliv o DPH. Ani pojetí NFT není vysvětleno. NFT umožňuje svým vlastníkům přístup do uzavřených komunit (Doodles, Bored Apes Yacht Club, CryptoPunks, CryptoBaristas atd.) otázkou je, zda se kromě zboží či výrobku, může na NFT pohlížet jako na ocenitelné právo. Co se týče Metaverse, subjekt FD tvorbu světů na zakázku považoval za službu, přesto Metaverse umožňuje krom tvorby, také virtuální meetingy či investování do virtuálních pozemků. Zde vyvstává otázka, zdali nabytí virtuálního prostoru by mělo být předmětem daně z nemovitostí.

Závěr

Kryptoměny jsou žhavým tématem globálního systému financí, i když existuje velká volatilita směnných kurzů kryptoměn, což je spojeno s vysokým rizikem z obchodování. Jejich růst si dokázal získat pozornost mnoha spekulantů. Jsou snadno přenosné ale nedůvěryhodné. Jestliže se kryptoměnám nepodaří získat důvěru, jejich boom může klesnout. Dokonce některé ekonomiky začaly vydávat národní kryptoměny. Otevírá se zde prostor využít kryptoměn pro méně rozvinuté země k jejich ekonomické transformaci.

Cíl této diplomové práce je vyhodnotit dopad nakládání s kryptoměnami z hlediska daňového zatížení pro konkrétní subjekt. Úvodní teoretická část poskytla čtenáři prostor k pochopení podstaty kryptoměn a následně byly tyto poznatky aplikovány v metodice a praktické části. Za výsledek praktické části autorka vyvozuje následující.

1. Dosud zveřejněné publikace a metodiky jsou nedostačující pro vymezení a jednotné zacházení s kryptoměnami. Neexistuje žádné právní zakotvení v ČR, jenž by dávalo objektivní pohled na kryptoměny. Poplatníci mají větší tendenci nepřiznávat příjmy, neboť si neuvědomují, že se jedná o zdanitelný příjem a neví jakým způsobem prakticky evidovat operace s kryptoměnami.
2. Veškeré známé daňové jurisdikce ukazují pouze na zatížení kryptoměnového příjmu, avšak pouze okrajově se věnují dani z přidané hodnoty. Poplatníci tím pádem stojí před situací, kdy nejsou schopni v rámci svých obchodních plánů jasně určit očekávané daňové zatížení. Opět je zvyšována tendence k zapření příjmů či zdanění i osvobozených plnění.
3. Nemožnost běžné kontroly poplatníků, zdali zdanili veškeré své příjmy z kryptoměn v důsledku anonymity. Kontrolní úřady postrádají nástroje a principy pro obvyklý dohled nad poplatníky a nedávají pozornost vzdělávání svých pracovníků ohledně kryptoměn.

Při porovnávání, zdali je výhodnější danit zisk z kryptoměn jako fyzická či právnická osoba neexistuje v obecné rovině jednoznačná odpověď, neboť významnou roli hraje vývoj na trhu, investiční rozhodování, či zavádění státních regulací. Rovněž z hlediska strategického řízení může subjekt FD sledovat naprosto jiné cíle, než je nízká daňová zátěž. Vyvozené závěry slouží subjektu FD pouze jako podpůrné materiály k stanovování dalších cílů.

Bezpochyby je nutné zmínit výhody investování do kryptoměn jako fyzická osoba. První jsou vstupní náklady, jež mohou být nízké, což neplatí pro subjekt FD. Příjem nepodléhá zdravotnímu a sociálnímu pojištění, pokud fyzická osoba nepodniká a využívá § 10. Dokud subjekt nepřesáhne svým příjmem 48násobek průměrné mzdy je jeho příjem daňěn pouze 15 % oproti 19 %, sazbě právnických osob. Dojde-li k překročení limitu, sazba se zvyšuje na 23 %, a hovoří se spíše o nevýhodě. K nevýhodám se řadí i nemožnost započítat ztrátu z minulých let, neuplatnění režijních nákladů ke snížení základu daně, nemožnost kompenzování ztrát jiných atributů v jednom roce (Bitcoin a akcie) a plná odpovědnost za své závazky.

Zdanění právnických osob naopak umožňuje započítat ztrátu z minulých 5 let, kompenzovat ztráty z různých atributů a uplatnění celé škály nákladů. Nevýhody se objevují zejména ve vyšších vstupních nákladech, administrativních úkonech a vyšší daňové sazbě. Dle typu právnické osoby je odpovědnost rozdělena mezi vlastníky společnosti či ručení spadá pouze na majetek společnosti.

Autorka za přínos diplomové práce považuje demonstraci nejen daňové zátěže a účetních případů spojených s kryptoměnami, ale i shrnutí odkazů na konkrétní kryptoměnové platformy, které mohou být inspirací pro podobné podnikatelské záměry. Pro další informace autorka odkazuje na diplomovou práci pod názvem Daňové a účetní aspekty kryptoměn od Bc. Ladislava Novotného, disertační práce s podobnou tematikou, Binance academy a mcoin.cz, jenž se zaměřuje na novinky ze světa kryptoměn. Jediným východiskem pro orientaci jak pro účetní, daňové poradce, analytiky a auditory je sledování aktuálního dění okolo kryptoměn a s nimi nově přichozících inovací.

Summary

Cryptocurrencies are a hot topic in the global financial system, although there is a high volatility of cryptocurrency exchange rates, which is associated with high trading risk. Their growth has managed to gain the attention of many speculators. They are easily transferable but untrustworthy. If cryptocurrencies fail to gain trust, their boom may decline. Even some economies have begun to issue national cryptocurrencies. There is room for less developed countries to use cryptocurrencies for their economic transformation.

The aim of this thesis is to evaluate the impact of dealing with cryptocurrencies in terms of tax burden for a specific entity. The introductory theoretical part provided the reader with a space to understand the nature of cryptocurrencies and then this knowledge was applied in the methodology and practical part. As a result of the practical part, the author concludes the following.

1. The publications and methodologies published so far are insufficient to define and treat cryptocurrencies in a uniform manner. There is no legal anchorage in the Czech Republic that would give an objective view of cryptocurrencies. Taxpayers have a greater tendency not to declare income as they are not aware that it is taxable income and do not know how to practically record cryptocurrency transactions.
2. All known tax jurisdictions point only to the burden of cryptocurrency income, but only marginally address value added tax. Taxpayers are thus faced with a situation where they are unable to clearly identify the expected tax burden as part of their business plans. Again, the tendency to deny income or tax even exempt transactions is increasing.
3. The inability of taxpayers to routinely check whether they have taxed all their cryptocurrency income due to anonymity. Control authorities lack the tools and principles for normal taxpayer supervision and do not pay attention to educating their staff about cryptocurrencies.

When comparing whether it is more advantageous to tax cryptocurrency gains as an individual or a corporation, there is generally no clear-cut answer, as market developments, investment decisions, or the introduction of government regulations play a significant role. Also, from a strategic management perspective, an FD entity may

pursue very different objectives than a low tax burden. The conclusions drawn are only used by the FD as supporting material for setting further objectives.

Without a doubt, the advantages of investing in cryptocurrencies as an individual should be mentioned. The first is the entry costs, which can be low, which is not the case for the FD entity. Income is not subject to health and social insurance unless the individual is a business and uses Section 10. As long as the entity's income does not exceed 48 times the average wage, its income is taxed at only 15%, compared to 19%, the corporate rate. If the limit is exceeded, the rate increases to 23%, and there is more talk of a disadvantage. Disadvantages include the inability to offset losses from previous years, the non-application of overheads to reduce the tax base, the inability to offset losses of other attributes in one year (Bitcoin and shares) and full liability for its obligations.

Corporate taxation, on the other hand, allows for netting losses from the previous 5 years, offsetting losses on various attributes, and applying a range of expenses. The disadvantages appear mainly in higher upfront costs, administrative tasks, and higher tax rates. Depending on the type of legal entity, the liability is divided among the owners of the company, or the liability falls only on the assets of the company.

The author considers the contribution of the thesis to be not only the demonstration of the tax burden and accounting cases related to cryptocurrencies, but also the summary of references to specific cryptocurrency platforms that can be an inspiration for similar business plans. For further information, the author refers to the thesis entitled Tax and Accounting Aspects of Cryptocurrencies by Bc. Ladislav Novotný, a dissertation on a similar topic, Binance academy and mcoin.cz, which focuses on news from the world of cryptocurrencies. The only starting point for orientation for accountants, tax advisors, analysts and auditors is to follow the current events around cryptocurrencies and new innovations coming with them.

Key words: cryptocurrencies, tax, VAT, comparison of personal and corporate taxation

JEL Classification: H25 Business Taxes and Subsidies

Bibliografie

1. Alexandria. (2021). Mobile Wallet [Online]. Retrieved from <https://coinmarketcap.com/alexandria/glossary/mobile-wallet>
2. Ante, L. (2020). Smart Contracts on the Blockchain – A Bibliometric Analysis and Review, 51. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.tele.2020.101519>
3. Becker, S. (2021). 8 Ways to Make Money With Cryptocurrency [Online]. Retrieved from <https://www.sofi.com/learn/content/make-money-with-cryptocurrency/>
4. Bitcoin. (c 2009-2021). Bitcoin is an innovative payment network and a new kind of money. [Online].
5. Bolotaeva, O., Stepanova, A., & Alekseeva, S. (2019). Legal Nature of Cryptocurrency: Příspěvek byl prezentován na konferenci IOP Conference Series: Earth and Environmental Science. <https://doi.org/10.1088/1755-1315/272/3/032166>
6. Brezaniová, M. (2021). *DPH po novele s komentářem*. Český Těšín: Poradce.
7. Buttler, M. (2019). *HARD WALLET ORGANIZER: FOR STORING CRYPTOCURRENCY, EXCHANGE ACCOUNTS AND MORE*. New York: Encrypted Publishing Solutions.
8. Cardová, Z. (2021). *Poradce 9/2021 – Účetnictví – zákon s komentářem*. Praha: Poradce.
9. Coinbase. (2021). How to set up a crypto wallet [Online]. Retrieved from <https://www.coinbase.com/learn/tips-and-tutorials/how-to-set-up-a-crypto-wallet>
10. Coindesk. (2021). Ethereum [Online]. Retrieved from <https://www.coindesk.com/price/ethereum/>
11. CoinMarketCap. (2021). Tether [Online]. Retrieved from <https://coinmarketcap.com/currencies/tether/>
12. CoinMarketCap. (2021). PAX Gold [Online]. Retrieved from <https://coinmarketcap.com/currencies/pax-gold/>
13. CoinMarketCap. (2021). Litecoin [Online]. Retrieved from <https://coinmarketcap.com/currencies/litecoin/>
14. Crypto, W. (2021). Crypto Coin vs Token (Differences + Examples) [Online]. Retrieved from <https://www.youtube.com/watch?v=422HORNufkU>
15. Čech, J. (2018). *Daňové aspekty nakládání s kryptoměnami* (Diplomová práce). Praha.
16. ČNB. (2021). Čím je kryta měna? [Online]. Retrieved from <https://www.cnb.cz/cs/casto-kladene-dotazy/Cim-je-kryta-mena/>
17. Dintar, R. (2021). Předseda FSB: Regulace v oblasti kryptoměn by měla řešit rizika, ale zároveň chránit inovace [Online]. *Kryptomagazín*.
18. Esengulov, i. (2020). *Bitcoin explained in simple terms*. USA: Kindle Edition.
19. Ethereum. (2021). Welcome to Ethereum [Online]. Retrieved from <https://ethereum.org/en/>
20. Evropská komise. (2015). VALUE ADDED TAX COMMITTEE. Brusel. Retrieved from [https://circabc.europa.eu/sd/a/19f564ce-3878-4a61-9b8c-f0dbf545465f/854%20-%20Commission%20-%20VAT%20treatment%20of%20Bitcoin%20\(II\).pdf](https://circabc.europa.eu/sd/a/19f564ce-3878-4a61-9b8c-f0dbf545465f/854%20-%20Commission%20-%20VAT%20treatment%20of%20Bitcoin%20(II).pdf)

21. Febrero, P. (2021). What is cryptocurrency CFD trading? [Online]. Retrieved from <https://coinrivet.com/guides/trading/what-is-cryptocurrency-cfd-trading/>
22. Finex. (2021). Zdanění kryptoměn – Kompletní návod pro rok 2021 [Online]. Retrieved from <https://finex.cz/zdaneni-kryptomen-kompletni-navod/>
23. Galindo, D., & Shalett, L. (2021). Investing in Cryptocurrency [Online]. *Morgan Stanley*, 25. Retrieved from <https://advisor.morganstanley.com/meridian-point-group/documents/field/m/mo/moore-smith-bassham-piorkowski/Investing%20in%20Cryptocurrency.pdf>
24. Hanych, M. (2019). Zdanění kryptoměn. In *Bulletin Komory daňových poradců*. Wolters Kluwer.
25. Hanych, M., Drgová, A., & Gremlich, M. (2018). *Zdanění kryptoměn* [Online]. Brno. Retrieved from <https://www.smpl.cz/knihy/zdaneni-kryptomen.pdf>
26. Hartman, O. (2018). *Začínáme na burze*. Brno: BizBooks.
27. Horák, J. (2021). *Účtování kryptoměn*. Praha: Verlag Dashöfer.
28. ICOHOLTER. (2021). How to Make Money with Cryptocurrency – 10 Easy Ways [Online]. Retrieved from <https://icoholder.com/blog/how-to-make-money-with-cryptocurrency/>
29. IOSCO. (2020). *Investor Education on Crypto-Assets*. Madrid. Retrieved from <https://www.iosco.org/library/pubdocs/pdf/IOSCOPD668.pdf>
30. Kabašinskas, A., & Šutienė, K. (2021). Key Roles of Crypto-Exchanges in Generating Arbitrage Opportunities. *Entropy*, 23. <https://doi.org/10.3390/e23040455>
31. Krishnan, H., Saketh, S., & Vaibhav, V. (2015). Cryptocurrency Mining – Transition to Cloud. *International Journal of Advanced Computer Science and Applications*, 6(9), 10.
32. Kyzlink, D. (2021). Kryptoměny - souvislosti - zdanění [Online]. *dauc.cz*. Retrieved from <https://www.dauc.cz/dokument/?modul=li&cislo=298796>
33. Litecoin. (c 2011-2021). THE CRYPTOCURRENCY FOR PAYMENTS [Online]. Retrieved from <https://litecoin.org/>
34. Mejzlík, L. (2020). Vykazování kryptoměn v účetnictví. In *Bulletin Komory daňových poradců* (2 ed.p. 62). Wolters Kluwer.
35. Ministerstvo financí. (2021). Důvodová zpráva. Praha.
36. Ministerstvo financí ČR. (2017). Zákon č. 370/2017 Sb., o platebním styku. Praha. Retrieved from <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/89262/1/2>
37. Ministerstvo financí ČR. (2021). Zákon 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu. Retrieved from <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/57888/1/2>
38. Mukhopadhyay, U., Skjellum, A., Hambolu, O., Oakley, J., Yu, L., & Brooks, R. (2016). Příspěvek byl prezentován na konferenci 14th Annual Conference on Privacy, Security and Trust, PST. *A brief survey of Cryptocurrency systems*, 8. <https://doi.org/10.1109/PST.2016.7906988>
39. Němec, L. (2018). *Právní rádce: K právní regulaci kryptoměn* (Vol. 6). Praha: Economia.
40. PAX Gold. (2021). A digital token, backed by physical gold [Online]. Retrieved from <https://paxos.com/paxgold/>
41. Ryneš, P. (2021). *Podvojně účetnictví a účetní závěrka: Průvodce podvojným účetnictvím k 1. 1. 2021*. Praha: Anag.

42. Stroukal, D., & Skalický, J. (2018). *Bitcoin a jiné kryptopeníze budoucnosti*. Praha: Grada.
43. Svobodová, J. (2021). *Účtová osnova, České účetní standardy pro některé vybrané účetní jednotky 2022 – 384 postupů účtování*. Praha: Anag.
44. Tether. (2021). Digital money for a digital age [Online]. Retrieved from <https://tether.to/>
45. Travník, P. (2017). Bitcoin v českém právu [Online]. *Medium*. Retrieved from <https://pavol-travnik.medium.com/bitcoin-v-%C4%8Desk%C3%A9m-pr%C3%A1vu-308a82c78ebf>
46. Trnková Kocourková, H. (2017). BITCOIN MEETUP | Daňové a účetní aspekty kryptoměn (22. 3. 2017) [Online]. Retrieved from https://www.youtube.com/watch?v=GfQekRmN_wU&t=2s
47. Trnková Kocourková, H. (2018). Daně a kryptoměny. In *Bulletin Komory certifikovaných účetních* (p. 64). Praha: Anag.
48. Trnková Kocourková, H. (2020). Kryptoměny z účetního a daňového pohledu [Online]. *daněprolidi.cz*.
49. Tuzaurová, S. (2018). Možné alternativy vykazování kryptoměn (bitcoinu) podle českých účetních předpisů. In *Bulletin Komory certifikovaných účetních* (p. 64). Praha: ANAG.
50. Vančurová, A., Láchová, L., & Zídková, H. (2020). *Daňový systém ČR 2020*. Praha: Wolters Kluwer.
51. Veselý, M. (2021). Obchodní majetek [Online]. In *du.cz*. Praha: Verlag Dashöfer.
52. Výchopeň, J. (2021). *meritum Daň z příjmů 2021*. Praha: Wolters Kluwer.
53. Wolf, K. (2017). Náš postoj ke kryptoměnám? Nepomáhat, nechránit, neškodit, nevodit za ruku [Online]. *Česká národní banka*. Retrieved from <https://www.cnb.cz/cs/verejnost/servis-pro-media/autorske-clanky-rozhovory-s-predstaviteli-cnb/Nas-postoj-ke-kryptomenam-Nepomahat-nechranit-neskodit-nevodit-za-ruku/>
54. Wolf, K. (2018). Krocení kryptoměn. *Marwick*. Retrieved from <https://home.kpmg/cz/cs/home/clanky-a-analyzy/2018/03/kroceni-kryptomen.html>

Seznam použitých zkratk a symbolů

ČNB – Česká národní banka
ÚJ – účetní jednotka
ICO – Initial Coin Offering
CFD – Contract for difference
FO – fyzická osoba
PO – právnická osoba
DPH – daň z přidané hodnoty
Sb. – sbírky
ZDP – zákon o dani z příjmů
viz – vidět
č. – číslo
zp. - způsob
poř. – pořadový
atd. – a tak dále
odst. – odstavec
písm. - písmeno
Kč – koruna česká
CZK – koruna česká
USD – americký dolar
EUR – euro
např. – například
% - procento
§ - paragraf
aj. – a jiné
atd. – a tak dále
apod. – a podobně
ETF – Exchange Trade Funds
min – minimálně/í
max – maximálně/í
zance – zaměstnance
zaokr. – zaokrouhlený
VaV – výzkum a vývoj

013 - Software

041 - Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku

042 - Pořízení dlouhodobého hmotného majetku

082 - Oprávky k hmotným movitým věcem a jejich souborům

132b – Bitcoin držený v peněžence

131b – Pořízení Bitcoinu

123e – Ethereum

221 – Bankovní účet

311 – Odběratelé – pohledávky z obchodních vztahů

321 – Dodavatelé – závazky z obchodních vztahů

331 – Závazky k zaměstnancům

343 – Daň z přidané hodnoty

502 – Spotřeba energie

504b – Prodaný Bitcoin

518 – Ostatní služby

521 – Mzdové náklady

543 - Dary

548 – Ostatní provozní náklady

549 – Manka a škody z provozní činnosti

551 - Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku

583e – Změna stavu Etherea

601e – Tržby z prodeje Etherea

602s – Tržby z tvorby virtuálního světa

604b – Tržby z prodeje Bitcoinu

648 – Ostatní provozní výnosy

665 - Výnosy z dlouhodobého finančního majetku

701 – Počáteční účet rozvažný

702 – Konečný účet rozvažný

Seznam tabulek

Tabulka 1: Shrnutí dopadu kryptoměn na DPFO	30
Tabulka 2: Znázornění výpočtu daně z příjmů fyzických osob.....	31
Tabulka 3: Paragrafů s jednotlivými druhy příjmů a činností	31
Tabulka 4: Odvodové zatížení činností dle paragrafů	31
Tabulka 5: Znázornění výpočtu daně z příjmů právnických osob.....	32
Tabulka 6: Princip fungování daně z přidané hodnoty	33
Tabulka 7: Počáteční výdaje společnosti	38
Tabulka 8: Část plánovaných účetních operací I.	39
Tabulka 9: Část plánovaných účetních operací II.....	40
Tabulka 10: Skladové pohyby kryptoměn	40
Tabulka 11: Výpočet daně z příjmů fyzických osob	42
Tabulka 12: Variantní výpočty daně z příjmu PO	43
Tabulka 13: Odhadované DPH pro právnickou osobu	45

Seznam schémat

Schéma 1: Hierarchické rozložení digitálních měn	5
Schéma 2: Porovnání digitálních měn a kryptoměn	6
Schéma 3: Zjednodušené schéma těžby.....	23
Schéma 4: Zobrazení možností zdanění pro fyzickou osobu	26
Schéma 5: Cryptoradar	34
Schéma 6: Organizační struktura společnosti	36
Schéma 7: Grafické porovnání zdanění v §10 a §7	41
Schéma 8: Grafické shrnutí variant daně z příjmů PO	44
Schéma 9: Ukázka NFT Bored Ape Yacht Club	49